

LIVON SANOMAT

Nro 1/2005

Sisällys

Kyläpäällikön terveiset.....	3
Livokas ry:n tiedot.....	3
Lentopallon kyläsarja lähestyy!!.....	4
Lentopallon kyläsarja-mainos.....	5
Livon seurojentalon kunnostamisesta.....	5
Livon koulun hallinta tulevaisuudessa.....	6
Rauhanturvaajana EU-vetoisessa operaatiossa Bosniassa.....	7
Livon maa- ja kotitalousnaiset.....	8
Muistikuvia sota-ajalta.....	9
Videoilta.....	12
Kanojen ja hanhien kuulumisia Auttolasta.....	12
Kuvaa kyläsi.....	13
Äitienpäivä 2005.....	13
Hygieniapassikoulutus.....	14
Ajankohtaista asiaa jätevesien käsittelystä.....	15
Helmikotilaisia vierailulla Livon perinnepäivässä.....	16
Rauhanyhdistyksen terveisä.....	16
Kanat.....	17
Pääsiäisnoidat olivat liikkeellä.....	18
Kuutamohiihto.....	19
Erämessut.....	19
Livon metsästysseura kokoontui.....	20
Livon viiri.....	20
Jätehuolto Pudasjärvellä.....	21
Kalastuskunnan kuulumisia.....	22
Aitto-ojan kalaveden osakaskunnan kalastusluvut vuodelle 2005.....	24
Livon vesiosuuskunnan toimintakertomus 2004.....	25
Pilkki- ja hiihtokilpailut.....	26
Vuoden 2004 livolaiset!.....	27
Pudasjärven puulaakilentopalloa pääsiäisenä Livokkaan tahdissa!.....	28
Siivoojan tervehdys!.....	28
Uutta potkua kylien kehittämiseen!.....	29
Lastennurkka.....	30
Hiusten leikkuuta.....	31
Hierontaa.....	31
Livokas mainostaa.....	32
Ilmoitustaulu.....	34
Palveluita.....	35
Livolla tapahtuu.....	36

		
POHJANTÄHTI koulutus- ja kehittämiskeskus		
Tekninen palvelu - tietokoneiden huolto, päivitys, neuvonta ja tietoturva		
Julkaisu- ja www-tuotanto - esimerkiksi mustavalko- ja väritulosteet, käyntikortit, esitteet, www-sivut ja niiden päivitys		
- mm. tämä lehti on tulostettu meillä		
Teollisuustie 1 93100 PUDASJÄRVI	Puh. (08) 8202 386	http://pt.pudasjarvi.fi

Kyläpäällikön terveiset

Tämän vuoden alussa kaupungin säästökuuri aloitti turhien kiinteistöjen karsimisen sivukylien lakkautettujen koulujen myynnillä. Kouluja on aiottu tarjota ensin kyläseuroille. Ylläpitokustannukset nykyisellään ovat kuitenkin niin suuret, ettei kyläläisillä noin vain ole mahdollisuutta ottaa niitä vastuulleen. Nyt tarvitaan toteuttamiskelpoisia ideoita, jotka mahdollistavat koulun käyttämisen kyläläisten yhteisenä paikkana tulevaisuudessakin.

Yhtenä ideana on jo muutamia vuosia mielissä ja puheissakin pyörinyt muutamien pienten tupa+keittiö vuokratalojen rakentaminen koulun tontille. Näitä kaikilla mukavuuksilla varustettavia asuntoja voisivat vuokrata ikäihmiset, joille isomman talon ylläpito alkaa tuottaa vaikeuksia tai nuoret, jotka haluavat kokeilla kylällä asumista. Asuntojen lämmitys voisi hoitua koulun kanssa yhteisellä lämpökeskuksella.

Kylätoiminta Livolla on vakiintunut tasaiseen tahtiin toimivaksi. Kylätoimijat ovat löytäneet omat työnsä, ja hyvin ovat tehtävät tulleet hoidetuiksi. Tällä mallilla kun jatketaan ja toimintaan saadaan uusia voimia, niin eipä ole livolaisilla aihetta huoleen. Tapahtumia saa kylällä tosiaan järjestää kuka vaan. Jos haluaa kyläseuraa mukaan tapahtuman järjestelyyn, niin ei muuta kuin ottakaa yhteyttä Livokas ry:n hallituksen jäseniin.

Ja muitakin kylän elämän edistämiseen suuntautuneita ajatuksia kannattaa puhella ääneen ja tuoda julki. Näin saadaan kaikki tieto ja taito mukaan kylän kehittämiseen.

Hyvää kevättä ja tulevaa kesää kesäasukkaille ja vakiasukkaille sekä kaikille Livokkaan jäsenille ja muille lukijoille toivottaapi

Matti

Livokas ry:n tiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
puh./fax (08) 823 164 (tietotupa, kioski, kirpputori, suoramyynti, kirjasto)
Tilinro OP 536004-5158137
Jäsenmaksu 5 €/vuosi
kotisivun osoite: <http://www.pudasjarvi.fi/kylat/livo>
sähköpostiosoite: livokas@luukku.com

Hallitus

Puheenjohtaja Matti Törmänen	p. 040 – 762 1567
Sihteeri Anni-Inkeri Törmänen	p. 040 – 545 7162
Virve Puolakanaho	p. 040 – 506 5194
Vesa Salmela	p. 040 – 553 5741
Pirjo Tuovila	p. 040 – 739 2447
Alpo Turpeinen	p. 0400 – 243 142
Minna Perttu	p. 040 – 504 9663

(Livokkaaseen liittyvät asiat: minna.perttu@pp.nic.fi,
muut asiat: minna.perttu@koillismaa.fi)

Lentopallon kyläsarja lähestyy!!!

Kuten valveutuneet tämän äärimmäisen mielenkiintoisen lehden lukijat hyvin tietävätkin, on perinteistä lentopallon kyläsarjaa pelattu Livolla jo useana suvena. Tämä kaikenkansan tapahtumahan on onnistuneesti synkronoitu yhteen Livon kylätapahtuman kanssa.

Meininkihän on se että heinäkuun toinen viikonloppu on tämän todellisen Livon superviikonlopun tapahtuma-aika. Lauantaina pelataan lentopalloa ja kisaillaan monenlaisissa peleissä sekä syödään todella herkullisia lounaita. Sapattina on sitten monenmoisten ohjelmien ja seurustelujen vuoro.

Tällä kertaa Pudasjärvi- markkinat ajoittuvat samalle viikonlopulle kuin tämä Livon tapahtumakin. Sehän ei tahtia haittaa sillä käydään perjantaina markkinoilla, lauantaina ollaan pilvin pimein Livon kyläsarjassa, kuten myös sunnuntainakin sitten kylätapahtumassa.

Sunnuntaina on tosin nuorisolle luvassa myös ulko-ilmakonsertti Kurenalla; Rajamaan rannassa monine bändeineen, mukana mm. Uniklubi. Väittävät että kaikki pääsevät mukaan ilmaiseksi. Joten kannattaa ajella kauempaakin (Livolle)!

Lentopallon kyläsarjahan on Pudasjärvellä perinteistäkin perinteisempi tapahtuma. Sarjaa on pelattu jo monen sukupolven ajan. Livon kylähistoriakirjassakin on kuva jossa karsitaan pääsystä varsinaiseen kyläsarjaan! Niin suosittu tapahtuma on silloin joskus ollut. Noista ja myöhemmistä ajoista toivoisin PUI:n tekevän laajamittaisen selonteon tähän lehteen; ja lentopallon tulosta Livolle ja Pudasjärvelle yleensäkin!!! Myös muutkin voisivat astua esiin vaikkapa Kokko Niilon johdolla! Tiedän teidän tietävän, kertokaa se meille!!!

Tulevaan superviikonloppuun toivoisin kyläläisten ja lomalaisten tulevan paikalle runsaslukuisina jo lauantaina. Näin aikaa jää vanhojen sattumusten muisteluun reilusti. Se pyhän tapahtuma kun ruukaa hurahtaa ohi aika liukkaasti!

Itse kyläsarjassahan on naisten sarjassa kiertopalkintona olevaan Hempan pyttyyn kaksi kiinnitystä allekirjoittaneen tyttöjunnuista koostuvalla porukalla. Heistäkin on puolella juuret Livolla. Miehissä yksi kiinnitys on Livolla ja yksi Kurenalla. Sinäkin voit vaikuttaa siihen asiaan että mikä joukkue ottaa vuodeksi haltuunsa tuon Ruuskasen Heinon nimeä kantavan pokaalin! Pytyt hommannut Savonlinnan Hempakin perheineen on nykyisin livolainen omistaessaan kesäasunnon Korpikoskella!!!

Naiset ovat toivoneet anovasti pelikenttensä siirtämistä sieltä pajukoiden keskeltä tapahtumapaikan sydämeen. Mielestäni tämän toiveensa voisi toteuttaa, kunhan eivät sitten ole muuta vailla! Voitaskohan tämä operaatio toteuttaa tuossa heti alkukesästä meidän Livon miesten, ja miksei naistenkin voimin!

Vuoden takaisessa kyläsarjassa nähtiin paikalla useampia pelaajia peräti SM-liigasta asti!!! Tämä kertoo jotain tapahtuman vetävyydestä! Paikalla oli lisäksi harrastelijoita muualtakin kuin Pudasjärveltä. Tämän suuntauksen toivoisin edelleen voimistuvan, joten tervetuloa vaan sieltä sivistryksen ulkopuoleltakin!!!

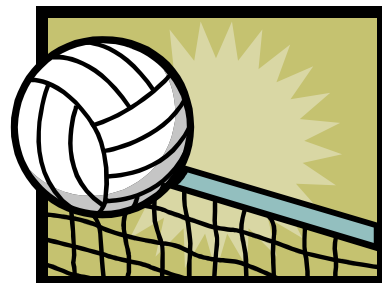
Perttulan Pirjo vannoi jo viime tapahtuman yhteydessä tuovansa porukan Tupoksesta tulevaan tapahtumaan. Itse hän tietystikin(?) pelaa Livon joukkueessa! Näitä reipashenkisiä ja rohkeita "pirjoja" kaivataan molempiin sarjoihin! Porukalla me viemme tätäkin tapahtumaa eteenpäin ja teemme siitä entistäkin viihdyttävämpää!!!

Livoltakin voisi kasata useamman porukan. Voisiko Livon hirvimiehet haastaa vaikkapa Pärjänsuon hirvimiehet haastepeliin sääntönä se että se joka pelaa varsinaisessa kyläsarjassa, ei saa pelata haastepelissä? Olis ainakin kansalla hauskaa!

Kokko Timppa

Lentopallon kyläsarja

- Livon koululla (missäs muualla!!!)
- La. 9.7.2005 klo 9.00 startaten
- Sarjat: naiset ja miehet
- Kiertopalkinnot molemmissa sarjoissa
- Mitalit kolmelle parhaalle joukkueelle
- Mukaan toivotaan monenkirjavia porukoita
- Paikalla loistava ruokailupalvelu ym. ym.
- Maamme-laulu
- Ilm. viim. 7.7. Kokko Timppa; p. 040-570 1950
- Järj. Pudiksen kaupunki, Livon maa- ja kotitalousnaiset sekä Livokas ry.

Livon seurojentalon kunnostamisesta

Syyskesällä 2004 valmistelimme Livokas ry:ssä avustusanomuksen Livon seurojentalon vesikattoremontista Suomen kotiseutuliitolle. Nyt keväällä olemme saaneet anomukseemme vastauksen, joka sisältää tiedon siitä, että tarvikeraha uuden kattuhuovan ja kattotikkaiden ja –sillan ostoon sekä katon yläpuolisten piippujen uudelleenmuuraukseen ja pellitykseen on myönnetty.

Anoimme myös rahaa työmiehen palkkakustannuksiin, mutta niitä ei käytännössä ole myönnetty. Mikäli siis innokkuutta talkoiluun löytyy, kannattaisi nämä uusimistoimet toteuttaa nyt kolmen vuoden sisään, jotta tarvikeraha olisi hyödynnettävissä.

Ottakaapa siis rohkeasti yhteyttä talotoimikunnan jäseniin, joita ovat: Minna Perttu, Alpo Turpeinen, Hannu Ruonio, Pertti Huttunen ja Virve Puolakanaho.

Livon koulun hallinta tulevaisuudessa

Pudasjärven kaupungilla on säästämisen tarve. On arvioitu, että kaupunki käyttää noin 2 miljoonaa euroa vuosittain liikaa rahaa toimintaansa. Yksi kohde, jossa on tarkastelemisen aihetta, ovat kaupungin omistamat kiinteistöt. Kaupungilla on runsaasti tyhjillään tai vajaakäytössä olevia kiinteistöjä.

Kun koulutoiminta on keväällä 1993 päätynyt Livon koululla, koulu on jäänyt kaupungin näkökulmasta tyhjilleen. Koulu aiheuttaa nykyisellään noin 7 300 euron vuotuiset kulut kaupungille, kun koululla olevan vuokra-asunnon tulot otetaan huomioon.

Kyläläisten ja mökkiläisten silmin katsottuna koulu ei ole tyhjillään. Olemmehan puhuneet jo laajentamistarpeista, kun jokainen neliö on tarpeellisessa käytössä. Tästä ovat kylällä toimivat yhdistykset toimittaneet tietoa kaupunginhallituksen jäsenille ja tekniseen toimeen.

Teknisen toimen viranhaltijoita ja kaupunginjohtaja aikovat lähiaikoina tehdä kierroksen tyhjillään ja vajaakäytössä olevien lakkautettujen koulujen tilanteiden selvittämiseksi. Hyvä niin, sillä kyläkohtaisesti tilanteet vaihtelevat varmasti paljon. Toivottavasti päästään keskustelemaan yhteistyöhenkisesti esim. uuden tai uusien vuokra-asuntojen tekemisestä koululle sekä lämmitysjärjestelmän mahdollisesta muuttamisesta.

Onhan nimittäin niin, että kun kaupungille 7 300 euroa/v on liian suuri raha, niin on se sitä kylän yhdistyksillekin. Koululla on öljylämmitys. Vaikka muuta me talkoilla saataisiinkin aikaan, niin öljyn tekijöiksi meistä ei ole. Suurin osa kustannuksesta eli 5 800 euroa/v tulee juuri öljylaskusta. Jos saataisiin vaihdettua lämmitysjärjestelmä esim. hakkeelle, niin tilanne helpottuisi ratkaisevasti.

Hakkeen tekemiseen voitaisiin järjestää talkoita tai palkata yhdistelmätuella työntekijöitä. Nykyiset hakepolttimet ovat jo niin helppokäyttöisiä, ettei niiden valvomiseen tarvittaisi päätoimista talonmiestä, mutta jollekin kyläläiselle koulun ylläpidon huolehtimisesta pitäisi tulla päävastuu ja ainakin jonkinlainen sitovan työn korvaus.

Kyläläiset miettimässä koulun kohtaloa.

Toisen vuokra-asunnon tekeminen entisiin opettajanhuoneisiin ei ole kovin suuria rakenteellisia muutoksia vaativa toimi. Tietotuvan joudumme siirtämään vuokralaisten tieltä kirjaston puolelle. Vuokra-asunnosta kiinnostuneita on jo ilmennyt, mutta kaikki halukkaat voisivat ottaa yhteyttä Livokas ry:n hallituksen jäseniin.

Koulun tilojen käytöstä ei tätä nykyä ole peritty korvauksia muilta kuin yrittäjiltä, jotka ovat käyttäneet tiloja ammattimaiseen toimintaan sekä perhejuhlien järjestäjiltä. Jos kyläläiset ottavat rakennuksen vastuulleen, tulee kaupungin maksaa vuokrat korvaukset mm. kansalaisopiston kurseista ja terveydenhoitajan vastaanotoilta, niin kuin toimivien koulujen tiloista jo nykyäänkin sisäisenä laskutuksena maksavat. Seurakunnallekin joudumme lähettämään laskun lasten kerhotilan vuokrasta.

Kyläläisten kanssa pidetyissä palavereissa tämän asian tiimoilta on tultu siihen tulokseen, että koulu on livolaisille niin tärkeä paikka, että tavalla tai toisella haluamme jatkaa koulusta huolehtimista ja nauttimista. Toivottavasti pääsemme kaupungin kanssa sellaiseen yhteistoimintaan, ettei koulun ylläpito tule taloudellisesti mahdottomaksi kyläläisille.

Anni-Inkeri Törmänen

Rauhanturvaajana EU-vetoisessa operaatiossa Bosniassa

Tuzlan kaupungin laidalla toimi lähes kymmenen vuotta amerikkalaisten tukikohta omine lentokenttineen sekä hampurilais- ja pizzapaikkoineen. Tukikohdan ulkoasuun kuului erottamattomana osana rotujen sekamelska, nuorten miesten ja vähempilukuisten naisten kanniskellessa rennosti aseitaan uutiskuvista tutulla tyylillään, sekä tietenkin Amerikkalaiseen tapaan laitettu rasvainen ruoka, josta ei kotiruoaksi voisi kutsua eurooppalaisittain mitään. Lokakuun 20. päivänä tilanne kuitenkin muuttui suuresti, EU-vetoisen ALTHEA-rauhanturvaoperaation aloitusporukan saapuessa paikalle. Varsinaisesti amerikkalaiset luovuttivat operaation vetovastuun Eurooppalaisille 1.12.2004, jolloin USA:n tähtilippu laskettiin ja juhlavassa tilaisuudessa sen tilalle nousi tuttu siniristilippumme.

Vallanvaihdon myötä muuttuivat myös ruokaloiden valikoimat kotoisampaan suuntaan, mutta varsinaiseen "operatiiviseen" toimintaan ei vaihdolla ollut suurta merkitystä. Vaikka Bosnian sodasta on kulunut jo lähes kymmenen vuotta ja alueella vallitseva näennäinen rauha tuudittaa matkalaisen turvallisuuden tunteeseen, monet asiat muistuttavat alueen olevan kuitenkin edelleen varsinaisen kriisipesäke. Syystäkin EU-joukot jatkavat rauhanturvaamista samoilla periaatteilla ja resursseilla kuin Natojoukkojen aikana, sotilaspukujen näkyminen kaupunkikuvassa ja maantiellä antaa paikalliselle poliisille lisää uskottavuutta järjestyksen ylläpidossa.

Sodan jäljet ovat kuitenkin näkyvissä vielä lukuisin tavoin. Vaikka syvimät arvet sota jätti ihmisten muistoihin joukkomurhien ja pommitusten ajalta, ovat arvet vielä näkyvissä myös kaupunkikuvassa. Kymmenen vuoden rauha ja jälleenrakentaminen eivät ole pystyneet aivan peittämään alleen tapahtunutta, ja osaa sodanjäljistä ei pystytä ehkä koskaan raivaamaan.

Miinat ovat suurin uhka rauhanturvaajille. Alueen miinakarttaa katsellessa voi hyvin uskoa laskelmat, joiden mukaan pienen Bosnian alueelle on ripoteltu enemmän miinoja kuin toisen maailmansodan aikana Eurooppaan yhteensä! Suomalaisten rauhanturvaajien päivittäisessä toiminnassa ei miinojen kanssa juurikaan olla tekemisissä.

SRJBH:n (Suomen RauhanturvaJoukko Bosnia I Herzegovina) n. 200 miehen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää koko operaation monimutkainen viestiverkko omine sähkö-, puhelin-, ATK- ja GSM-verkkoineen. Suurimman osan kentällä näkyvästä rauhanturvaamistoiminnasta hoitaa loput n. 1200 muista Euroopan maista tulevat rauhanturvaajat.

Yhdessä asiassa mikään ei ole kuitenkaan muuttunut Amerikkalaisten lähdön jälkeen, ja se on englannin kieli. Tukikohdan asukkeina on rauhanturvaajia 13 eri valtiosta, joten perinteisten käsimerkkien sijaan on pakko turvautua kaikille tuttuun kieleen, englantiin!

Marko

Livon maa- ja kotitalousnaiset

Olemme aloittaneet toimintamme entiseen malliin käsityöiltojen merkeissä vuorotellen toistemme kodeissa. Parhaimmillaan on ollut koolla seitsemäntoista henkeä.

Helmikuussa saimme Ylilivon kyläseuralta kutsun laskiaisrihaan Suannon kylätalolle. Kaksi autolastia meitä maatalousnaisia oli, mutta olihan sinne sitten muitakin livolaisia tullut omilla autoillaan. Puolakanahon Inkeri esitteli meille taloa ja sen toimintaa. Kyllä siellä on hyvät yösjat matkailijoille. Löytyipä sieltä yhdestä luokasta koronapeli, jota ei ole tullut pelattua aikoihin. Syntyipä siinä pienet ottelut keskenämme. Mäkeä emme käyneet laskemassa, kun pulkat ja sukset unohtuivat pois matkasta.

Kellon lähestyessä kolmeatoista emännät toivottivat kaikki tervetulleiksi. Juhlasali oli katettu kauniisti ja tarjoilupöytä notkui monenlaisista salaateista, sekä liha- ja kalaruoista. Paljon kiitoksia emännille meidän kaikkien puolesta, olipa mukava körötellä kotiin täydellä vatsalla.

Vierailulla Suvannossa
(kuva: Ulla Salmela)

Vierailulla Kurenalla (kuva: Ulla Salmela)

Toisen vierailukutsun saimme Pudasjärven maa- ja kotitalousnaisilta. Tämä oli vastavierailu, kun he kävivät Livolla syksyllä vierailulla. 27.2. sunnuntaina oli päivä, jolloin lähdimme porukalla sitten matkaan. Liepeen papilaaan kokoonnuimme päivälliselle. Lauloimme yhteislauluja ja kuulumme runoesityksiä. Mukavaa yhdessäoloa ja ajatuksien vaihtoa. Sitten oli arvontaa, jota oli kertynytkin korillinen, kun kaikki toi jotain pientä tullessaan, mukavia yllätyksiä sieltä löytyikin.

Helvi, Eija ja Lassi esittivät vielä pienoisenäytelmän, jotka ovat aina niin hyviä. Paljon kiitoksia emännille vieraanvaraisuudesta.

Että tällaista toimintaa täällä, käsityöiltojakin jatketaan vielä muutamia viikkoja.

*Kevät keikkuen tuleepi,
ilon kanssa ilmestyyppi!*

Hyvää kevään jatkoa kaikille!!!

Toivottaa

Pitu

Tammikuussa vierailimme Aintion Irjan 70-vuotissyntäreillä
(kuva: Pirjo Tuovila)

Muistikuvia sota-ajalta

Talvisodan syttymisestä on kulunut jo reilut kuusikymmentä vuotta ja jatkosodan päättymisestäkin kuusikymmentä vuotta, mutta vielä monet yksittäiset asiat ja tapahtumat ovat säilyneet tuoreina muistissa. Kun nyt ajattelin muistella kotirintamalla elettyä sota-aikaa, tarkoitan omia muistilokeroihini tallentuneita muistoja. Jollakin toisella on mahdollisesti paljon tarkemmat muistikuvat asioista ja kronologinen järjestys voi heittää häränpyllyä, mutta kirjoitettuakin historiaa löytyy niille, jotka haluavat pilkuntarkasti tietää asioiden oikean järjestyksen.

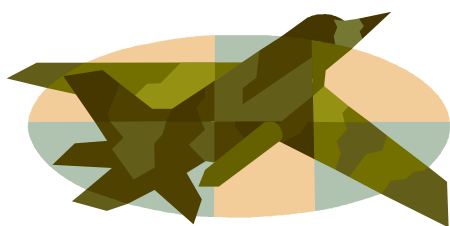
Varhaisimmat muistikuvani sotilaalliseen toimintaan liittyvät Livon Suojeluskuntalaisten harjoituksiin. Ampumarata oli nykyisellä Pertun Yrjön suoviljelystiellä, josta kuului kova pauke, kun miehet siellä ampuivat tauluihin. Kokon pihapiirin läpi menevää Kelan tietä he sitten marssivat parijonossa maastoharjoituksiin Kivimaalle ja sieltä takaisin kylälle. Ketä täältä Livolta kuului Suojeluskuntaan? Mieleen ovat jääneet Perttulan veljekset, Kanervan Eepi ja Kokon Antti, jotka mainittiin tarkkoina ampujina. Maakunta-arkistosta olen joskus löytänyt Pudasjärven Suojeluskunnan historiikin, jossa oli hyvin suppea maininta Livolla toimineesta osastosta, jonka paikallisena johtajana olisi toiminut Evert Lauhikari.

Kun Neuvostoliitto vaati rauhanteon yhteydessä suojeluskunnat lakkautettavaksi, tuhosivat useimmat osastot arkistonsa ja niin kävi varmaan Livollakin. Minä onnistuin ”jemmaamaan” setä-Aaten tallentamat neljä vuosikertaa Suojeluskuntajärjestön jäsenlehteä, Hakkapeliittaa ja säilytän niitä kirjahyllyssäni yhdessä 44 mm. pst-tykin hylsyn kanssa. Sillä hylsilläkin on oma historiansa.

Kesällä ja syksyllä 1939 ihmiset puhuivat jo hyvinkin usein sodan uhkasta, toiset pitivät sotaa väistämättömänä, toiset eivät uskoneet siihen. Kun reserviläisiä kutsuttiin ”ylimääräisiin kertausharjoituksiin”, tiedettiin, että itärajalta tehtiin kovalla kiireellä linnoitustöitä. Kun talvisota sitten syttyi marraskuun lopussa, tuli se kaiketi kuitenkin yllätyksenä tavalliselle rahvaalle. Liikekannallepano oli toteutettu kovalla kiireellä. Isäni oli jo niin iäkäs, ettei joutunut lähtemään rintamalle, sen sijaan kaikki setäni joutuivat lähtemään. Ensimmäinen selvimmin mieleen jäänyt sodan seuraus oli kuusamolaisien evakkojen tulo. Elettiin joulukuun alkupäiviä, kun isän piti lähteä hevosella koululle. Sinne tuotiin kuorma-autoilla evakkoon lähteneitä kuusamolaisia.

Aamulla oli pirtin lattialla isot ”siskonpetit” ja paljon vennonvieraita ihmisiä. Päivän aikana sitten järjesteltiin heidän asumistaan ja sekin selvisi minulle, että kaikki olivat Kuusamon Teerirannalta, Aale ja Lempi Määttä, Uno ja Tiina Määttä sekä Teppo ja Ulla Kallio. Aale ja Uno olivat jääneet rintamalle ja pääsivät vain muutaman kerran käymään lomalla, samoin kolmas samoja veljeksiä, Antti Määttä.

Kun venäläiset lentokoneet pommittivat Oulua joskus tammikuulla, (tarkempaa ajankohtaa en muista) tulivat Oulussa asuvat äitini kolme sisarta perheineen Kokkoon pommituksia pako. Jo sinä jouluna (sotajoulu 1939) oli Kokko väkitalo evakoineen, mutta loppiaisen aikaan väki vielä lisääntyi, kun tätieni perheet tulivat evakkoon. Olen kuunnellut radiosta joskus jouluaattona 1980-luvulla kirjailija Jorma Kurvisen haastattelun, jossa hän kertoi tästä samaisesta talvisotal-

vesta. Saunominen Kokon savusaunassa oli jäänyt hänelle unohtumattomana elämyksenä mieleen. Muisti vielä tarkalleen, mihin riisui alusvaatteensa saunaan mennessään. (Jorma oli äitini sisaren poika, siis isoserkkuni). Kokossa oli jo silloin radio, laitettiin kesällä 1938 ja joka ilta Salmelassa olevat Paanajärven ukot astelivat peräkanaa kymmenen uutisia kuuntelemaan. Sanoivat: ”Iltaa, tulimma uutista soamaan.” Uutiset kuunneltiin jos saattoi kuunnella. Venäläinen pyrki häiritsemään Yleisradion lähetyksiä parhaansa

mukaan, tai sitten ”Teuvan Tiltu” luki omia ropakandauutisiaan samalla aaltopituudella. Radio oli muuten silloin vielä harvinainen Livollakin. Naavalassa, Liikasessa ja Tolosen Martalla ainakin oli ja Kokkoon kerääntyi aina sunnuntaisin naapureita ja naapureiden evakoita kuuntelemaan ”kirkonmenoja”. Mieleeni on jäänyt, kun Hervan Mari, Paavon ämmi ja monet muutkin kuusamolaiset kapsahtivat aina seisomaan jumalanpalveluksen niissä kohdissa, kuin kirkossakin noustaan.

Koulut oli keskeytetty heti sodan puhjettua ja Livon koulullekin oli sijoitettu paljon evakoita. Yläkoulun kattoon puhkaistiin aukko, johon järjestettiin ilmavalvonta vihollisen lentokoneiden varalta. Vanhin sisarimme Martta osallistui tähän ilmavalvontaan, joka toteutettiin muistaakseni kahden tunnin vuoroissa. Omat viranomaismääräyksensä oli ikkunoiden pimentämisessä. Illalla ei saanut olla tulta minkäänlaisessa tuijussa, jos ”Molotohvin” verhoja ollut ikkunoissa.

Aiemmin mainitsemastani Paavon ämmistä tulikin mieleen yksi ehkä parhaiten livolaisten mieleen jäänyt evakko, Kulo-Paavo, eli Paavo Kulojärvi Paanajärveltä. Paavo oli Niemessä evakkona, eikä palannut välirauhan tultua Kuusamoon, vaan jäi Livolle. Teki taloissa halkoja, kutoi rysiä ja verkkoja. Ämmi pesi pyykkiä, kehräsi, kuurasi ja autteli muuten vain talon töissä. Paavo oli hyvä rysäntekijä. Yksi vika niissä oli, niihin ei mennyt kala, ei ajamallakaan. Ja ne Paavon kalajutut jäivät mieleen. Ei sen puoleen, että epäilisin, etteikö Paanajärvessä olisi ollut kalaa ennen sotia, hyvääkin kalaa, mutta jotenkin jäi epäily mieleen, että olikohan niissä puolet pirtissä pyyvettyjä.

Toisin sanoen, Kauniskangas-Ransakin sanoi, että muutenhan se kyllä, mutta eihän niistä kämpässä tehdyistä pölleistä makseta. Kokossa evakkona ollut Kallion Teppo oli aivan erinomainen rysäntekijä. Isällä jäi kovasti harmittamaan kun ei arvannut teettää Tepolla useampia kuin yhden rysän ja kun Teppo ja Ulla lähtivät Teerirannalle heti keväällä välirauhan tultua, jäi rysänteko Kulo-Paavolle edellä kerrotuin seurauksin.

Tuleepa mieleen, kun silloin 1940 keväällä ensi kertaa vedettiin Kokonlahdessa rantanuottaa. Salakan lähtö oli aivan ennennäkemättömän runsas, toista pyykkisaavillista yhdestä apajasta. Puskaradio toimi tehokkaasti ja kohta oli Kokon rannassa paistinkalan hakijoita, kellä kiulu, toisella tuohinen, kolmannella sinkkisankko (muovikassia ei ollut vielä keksitty). Kaikki ihastelivat, että saadaampa nyt hyvää kalaa.

Seuraavana päivänä nuotanvetoaikana ei ilmaantunut yhtään kalanhakijaa. Kuusamolaisille salakka oli ihan ennen näkemätön kala. Ihmettelivät, että Kuusamossa muikut saa syödä ruotoineen, päineen, mutta Livojoessa ovat muikut niin piikkisiä ja kovaruotoisia, että tarttuvat heti kurkkuun, jos yrittää syömään niitä.

Maaliskuun 13 päivänä saatiin sitten toivottuja ja kaivattuja uutisia. Suomi oli solminut välirauhan Neuvosto-Venäjän kanssa. Rauhanehdot olivat ankarat. Suomi suruliputti, tai ainakin jotkut. Kuitenkin tärkein, itsenäisyys säilyi, vaikka hinta olikin raskas. Livoltakin se vaati kolme sankarivainajaa. Kuusamolaiset evakot palailivat rakentamaan uutta poltettujen talojensa tilalle.

Välirauhan aika sujui ikäiseni pojannassikan mielestä jo suht´ normaaliuomiaan, ettei siitä juuri mitään erityistä jäänyt mieleen. Jo kevätkesästä 1941 alkoi olla kaikille selviö, että Suomi joutuu uudelleen sotaan mukaan. En ota nyt ollenkaan kantaa tämän hetken vilkkaaseen keskusteluun siitä, kävikö Suomi omaa erillissotaa, vai ei.

Joka tapauksessa Saksa marssitti vuoristojääkäreitään Oulun satamista kohti itää ja pohjoista. Juhannuksen tietämissä sitten Suomikin oli mukana. Nyt tiedettiin, että sota ei kestä kauan, heinäntekoon tullaan jo takaisin. No, heinäntekoon palasivat ne, jotka hengissä säilyivät, mutta monta kesää siinä välissä piti heinät tehdä kotirintamalle jääneiden naisten, kes-

kenkasvuisten poikasten ja vanhojen miesten. Jatkosota toi mukanaan livolaistenkin elämään monenmoista jännitettä. Huhut kiersivät. Pelättiin desantteja, eikä ehkä ihan aiheetta. Sen sijaan Kuusamon rajaseutukylissä, Sallassa, Savukoskella ja muuallakin Lapin alueella siviiliväestön keskuudessa paljon järjetöntä tuhoa aikaansaaneilta partisaaneilta saimme täällä olla ihan rauhassa.

Syystalvella, olisiko ollut marraskuuta, vuosi oli 1942, kun Livolle perustettiin pieni sotavankileiri. Kahdella kuorma-autolla tuotiin Lybeckin pihaan 50 venäläistä sotavankia. Vangit marssitettiin tiiviissä nelijonossa Kirsisuolla olevan Kelan talvitien kautta Niemenmaahan perustettuun piikkilanka-aidalla ympäröityyn vankileiriin.

Mukana oli kymmenkunta vartiosotilasta ja paikallisina oppaina Hakosaaren Matti ja Kanervan Jorma. Matti kertoi, että hyviä olivat veli venäläiset laulamaan.

Kun marssittiin, laulua riitti koko matkan ajaksi. Niemenmaassa oli toinen kämppä siviileitä ja vapaavuorossa olevia vartijoita varten. Siellä oli kokkina täti-Hanna. Kävimme isän ja veli-Erkin kanssa Tapaninpäivänä 1942 Hanna-tätiä katsomassa. Vartijat veivät meidät katsomaan vankileiriäkin ja kun olivat joulunpyhät, vangit eivät olleet metsätöissä.

Yksi vangeista oli Inkeriläinen ja puhui hyvin suomea. Heti hän oli kyselemässä meiltä leipää. Isä haki reestä orsikuiivan reikäleivän ja vaikka vartija sanoi sen olevan kiellettyä, annoimme leivän ja vanki pisti sen kiireesti poveensa ja antoi meille lentokonealumiinista tehdyn puukontupen ja alumiiniset kellon perät. Kokin apulaisena oli myöskin suomea puhuva nuori inkeriläispoika, Aleksei eli Aleks. Kun kysyimme Aleksilta, onko hänellä ikävä

kotiin Inkeriin, niin sääliksi kävi, kun poikaressu näytti aavistavan aivan oikein kohtalonsa, kun sanoi, että kun sota päättyy, ei hänen anneta palata koskaan kotiin.

Vangit tekivät tukkia Vastakankaan takana olevassa saarella ja vartijat kertoivat, että ovat jäykkäselkäisiä poikia, heti kun silmä välttää, niin vetävät justeerilla tuppivyön korkeudelta selkä suorana vaan petäjiä poikki ja kannokko on kuin rippikoulupoikia.

Vankileireille oli olemassa sääntö, että vankeja ei saanut pitää kovin kauan samalla leirillä. Kun Niemenmaasta vangit siirrettiin pois jo keväällä 1943, ei uusia vankeja jostain syystä tuotu tilalle ja se vankityömaa jäi yhden talven mittaiseksi. Tiedotkin leiristä ovat hiukan ristiriitaisia. Joidenkin tietojen mukaan leirillä oli vankivahvuus viisikymmentä, toisten tietojen mukaan 75 vankia. Toinen tieto, että leirillä ei kuollut yhtään vankia, ei ole saanut varmistusta. Väitetään niinkin, että yksi olisi ammuttu ja yksi kuollut sairauteen. Sota-arkistosta ei löydy tietoa koko leirin olemassaolosta, johtunee siitä, että leirillä oli jokin peitenimi ja peitenumero, joita ei tunnu tietävän kukaan.

Tälle jutulle kävi samoin, kuin jatkosodalle, ei pitänyt kestää kauan, mutta venyy kohtuuttoman pitkäksi. Sodan loppuvaiheet onkin parasta jättää ”tuleviin”. Jos vaikka joku toinen haluaisi muistella saksalaisyyksyn tapahtumat. Niissä onkin kerrottavaa runsaammin. Ja kertomatta jäi elintarvikesäännöstely ja korttiaika ja muutenkin pula kaikesta. Korvaavat tuotteet eli korvikkeet ja vastikkeet. Sota-ajan lopun ja varsinkin sodanjälkeen jatkuneen pula-ajan salakuljetus ja mustanpörssin kauppa. Ja ennen kaikkea, nyt jäävät kertomatta ne järkyttävän raskaat miestappiot, jotka itsenäisyytemme hintana livolaiset joutuivat uhraamaan. Kiestingin motti jäi syvälle sielun sopukoihin, niin minulle, kuin varsinkin sen kaiken itse kokeenille ja kuitenkin sieltä hengissä selvinneille veteraaneille.

N. K.

Videoilta

Perjantaina 11.3.2005 kokoontui livolaisia ja entisiä livolaisia Kurenalta kioskin kirjasto-/kokoustiloihin katsomaan videoita Livon tapahtumista. Illan puolivälissä juotiin kahvit.

Tilaisuus kesti n. 19.00–21.30. Näimme kuvia Livon tapahtumista:

- Susisuon maakirkosta, jonka vt. kirkkoherra Juha Kukkurainen ja Jukka Jaakkola toteutti.
- 9.2.05 järjestetyistä kyläpäivistä, joissa oli vanhan perinteen mukainen ruokailu, työnäytöksiä sekä muutama vieras – Helmikodin asukkaita ja henkilökuntaa.
- 26.2.05 pidetyistä perinteeksi tulleista pilkki- ja lasten hiihtokilpailuista. Sää oli kuvista päätellen todella otollinen. Aurinko porotti kirkkaalta taivaalta ja pakkaneenkaan ei haitannut osanottajia.

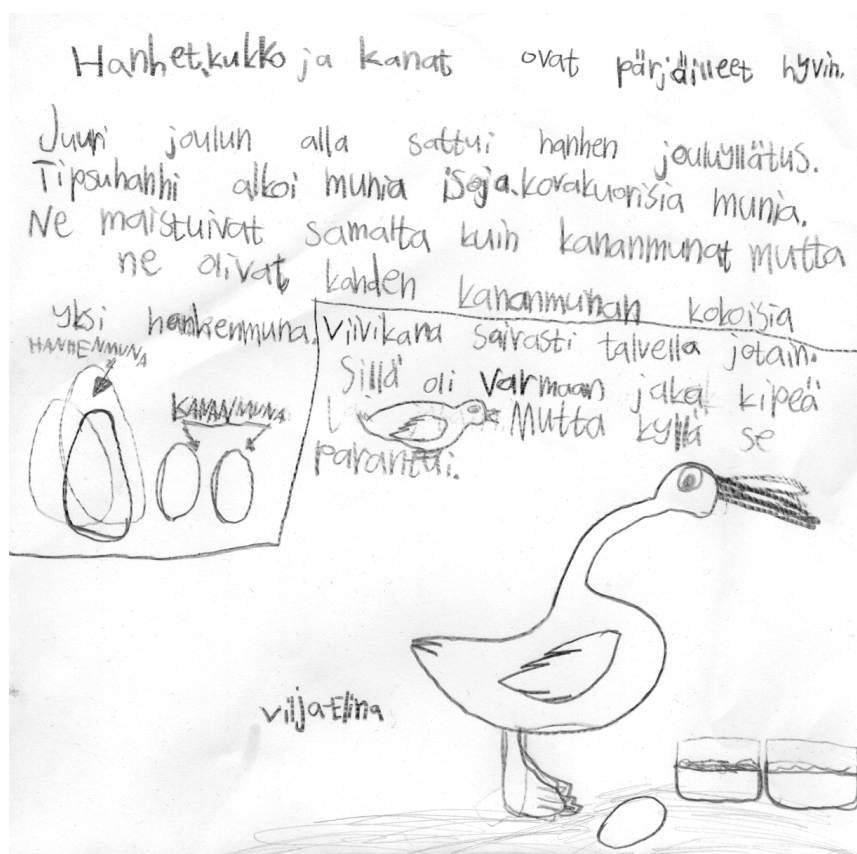

Videoillan osallistujia
(kuva: Jarmo Puhakka)

Kuvankatseluhetkellä oli istujia keskiluokka etuosaa myöten täynnä. Tyttöjä ja poikia joutui istumaan ihan lattialla, ettei estäisi ketään näkemästä ”taululle”.

Kioskinpitäjä

Kanojen ja hanhien kuulumisia Auttolasta

Kuvaa kyläsi

-videoinnin ja digikuvaamisen perusteet

Pudasjärven Livolla 4. - 5.5.2005 ja jatkuu Oulussa 20. - 21.8.2005.

Kuvaaminen on mielenkiintoista, mutta vaatii opettelua. Järjestämme aiheesta koulutuksen kylille ja kyläläisille. Kurssimme antaa tietoa kuvaamisen perusteista ja opettaa myös editoinnin alkeet.

Koulutuksen I lähiopetusjaksolla 4.-5.5.2005 opettelemme kuvaamista. Koulutusaika keskiviikkona klo 18.00–21.00 ja torstaina kello 9.00–16.00. Kesän aikana kuvaamme materiaalia, jota työstimme toisella lähiopetusjaksolla 20.–21.8.2005 Oulussa, Pohjois-Suomen Koulutuskeskuksessa. Koulutusaika on lauantaina ja sunnuntaina kello 9.00–15.00.

Koulutus sopii kaikille kuvaamisesta kiinnostuneille kyläläisille. **Ota oma video- tai digi-kamera mukaan!**

Kouluttajat: Kuvaaja Esko Puikko, Kemijärvi sekä atk-kouluttaja Vesa-Pekka Pasanen, Pohjois-Suomen Koulutuskeskus

Osallistumismaksu: Osallistumismaksu 15 €/henkilö, sisältää opetuksen (EU/EMOTR tukee koulutusta).

Majoitusta tarvitsevat voivat majoittua Suvannon koululle, jossa yöpymisen (sis. aamiaisen) hinta on 15€/ henkilö.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö Tarja Niskanen, gsm. 044 312 0750, email. tarja.niskanen@psk.fi

Ilmoittautuminen 30.4.2005 mennessä projektisihteeri Marja-Liisa Junekselle puh. (08) 312 0750, 044 576 4319, marja-liisa.junes@psk.fi

Äitienpäivä 2005

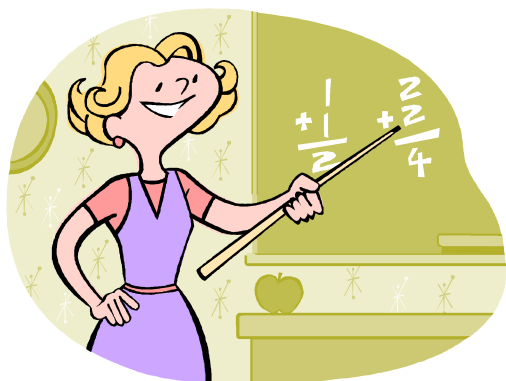
Äitienpäiväksi 8.5.2005 on suunnitteilla äitienpäiväretki Syötteen luontokeskukseen. Livokas ry järjestää linja-autokyydityksen Livon koululta Syötteelle sekä lounaan luontokeskuksessa. Lounaan jälkeen on aikaa tutustua luontokeskuksen näyttelyihin.

Matkan hinta on noin 10 €/hlö sekä lounas noin 10 €/hlö

Mikäli haluat mukaan Livokkaan äitienpäiväreissulle, niin kirjoita nimesi Livon kioskillä olevaan ilmoittautumislistaan **1.5.2005 mennessä**. Ilmoita samalla myös mahdolliset ruoka-aineallergiasasi.

*Tässäpäis olisi myös oiva äitienpäivälahjavinkki isille...
Viedä äiti syömään Syötteelle!*

Hygieniapassikoulutus

Jo muutaman vuoden ajan on Livolla haaveiltu Hygieniaosaamiskoulutuksen ja –testin järjestämisestä Livolla. Moni tarvitsi passia työtehtävissään ja kylätoimintaan olennaisena osana liittyvän ruoan valmistuksessa sekä hirvenlihan käsittelyssä.

Livon palvelut paranevat –hankkeessa, jota Välittäjäorganisaatio Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry organisoivat mahdollisesti siten viimein lauantaina 2.4.2005 meille hygieniakurssin. Iloksemme saimme kurssilaisia innostumaan mukaan myös Kipinästä, Kurenalta ja Taivalkoskelta. Moni mainitsi, että harvoin osuu tällaisen kurssin pitoaika lauantaille, jolloin paremmin pääsee osallistumaan. No nyt onnistui, ja pääsimme oppiin.

Opimme kurssilla, että bakteereita on joka paikassa. Niitä emme pääse karkuun, eikä kaikkia ole tarkoitukseen väistää. Elämme pieneliöiden ympäröimänä, ja monet niistä ovat meidän ystäviämme, joita ilman emme edes pärjää. Joskus tulee varmasti tapettua hyviä kavereita, ja joskus emme saa hengiltä vaarallista bakteeria, vaikka kuinka yrittäisimme.

Liiallisen puhtauden takia nykyaikana jo sairastutaankin. Seinäkuivalihasta unohdettiin puhua, mutta entisajan hapatetusta suolakalasta kyllä puhuttiin. Ja navetasta haetussa oikeassa lehmänmaidossa on varmasti tallella tarpeelliset bakteerit, joita nykyään yritetään matkia GEFILUS- ja ASIDOFILUS-tuotteilla.

Opimme, että käsien pesu on tärkeää. Tämän opimme niin hyväksi, että kun tentissä kysyttiin, että kummassa on enemmän bakteereita päänahassa vai käsissä, niin moni vastasi, että käsissä. Väärin meni. Päänahka se vasta likainen on. Siksi pitäkäämme aina huiivia tai myssyä päässämme, kun tarjoilemme ruokaa. Hattu päässä syöminen on kuitenkin vieläkin huono tapa.

Ja lakkiaispäivän kahvipöydästä huolehtiminen se vasta onkin mutkallinen juttu. Täytekakku ja kermapurkki saavat olla tarjolla korkeintaan puoli tuntia kerrallaan, ellei niille ole järjestetty jäähdystä kahvipöydässä. Tehkäämme siis pieniä kakkuja, tai kutsukaamme todellisia kermakakun ystäviä juhliimme!

Kuuden oppitunnin verran saimme aiheesta opetusta Hoivapalvelut Aira Peiposelta, joka saapui opettamaan meitä Rovaniemeltä. Opetuksen päätteeksi pidettiin tentti, joka meitä jo iltapäivän alusta alkoi vähän jännittää. Vaan kohta saatiin huokaista helpotuksesta – kaikki pääsivät tentistä läpi. Tästä lähtien saamme Livolla siis entistäkin turvallisemmin ruokailla!

Anni-Inkeri

Ajankohtaista asiaa talousjätevesien käsittelystä

1.1.2004 on tullut voimaan Valtioneuvoston asetus (542/2003) talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla. Asetuksen tavoitteena on parantaa pinta- ja pohjavesien suojelua. Tehostuvan jäteveden puhdistuksen tulokset näkyvät parhaiten omalla tontilla - hyvälaatuinen kaivovesi ja kirkastunut lähipuro palkitsevat panostuksen.

Selvitys jätevesijärjestelmästä

Asetus edellyttää, että jokaisella kiinteistöllä tulee olla kirjallinen selvitys kiinteistöllä syntyvien jätevesien käsittelyjärjestelmästä sekä ajan tasalla olevat käyttö- ja huolto-ohjeet. 31.12.2005 mennessä. Mikäli kiinteistöllä ei ole vesikäymälää, selvitys tulee tehdä 31.12.2007 mennessä. Selvitystä ei tässä vaiheessa tarvitse toimittaa kuntaan, mutta ympäristönsuojeluviranomainen voi pyytää toimittamaan kuntaan kopion selvityksestä jätevesijärjestelmän tehokkuuden ja jätevesikuormituksen arviointia varten. Selvityksessä on esitettävä kuvaus kiinteistön jätevesien käsittelyratkaisusta sekä perusteltu arvio jätevesien aiheuttamasta ympäristökuormituksesta ja asetuksen mukaisten käsittelyvaatimusten täyttämistä. Selvitykseen on sisällytettävä asemapiirros järjestelmän sijainnista ja jätevesien purkupaikasta. Selvityksen tekemiseen voi käyttää valmista lomaketta, jota on saatavilla kaupungintalolta sekä netistä Pudasjärven kaupungin sivuilta.

Jätevesien käsittelyn vaatimukset

Asetuksen mukaan jäteveden käsittelyn pitää puhdistaa jäteveden orgaanisesta aineesta 90 %, fosforista 85 % ja typestä 40 % verrattuna käsittelemättömien jätevesien kuormitukseen. Puhdistusvaatimukset koskevat kaikkia kiinteistöjä niin vakituisia kuin loma-asuntojakin, mutta vaatimukset eivät koske vähäisiä vesimääriä, kuten kantovesiä mökillä. Näitäkään vesiä ei saa johtaa suoraan vesistöön, vaan ne tulee imeyttää maahan, sillä esim. pesuaineissa olevat ravinteet edistävät vesistöjen rehevöitymistä.

Mikäli viemäriverkko on liian kaukana, vaihtoehtoja omaksi tai naapurin kanssa yhteiseksi puhdistamoksi ovat kiinteistön ympäristöolosuhteista riippuen mm. maameyttämö, maasuodattamo, pienpuhdistamot, umpisäiliö tai näiden yhdistelmät. Saostussäiliöt eivät yksinään riitä jäteveden käsittelymenetelmäksi. Kiinteistökohtaiset puhdistusmenetelmät vaativat huolellisesti ja asiantuntevasti tehdyn suunnitelman, jotta kuhunkin paikkaan tulisi sopiva ja toimiva puhdistusjärjestelmä.

Asetusta sovelletaan heti uudisrakennuksissa ja laajennuksissa. Asiantunteva suunnittelija laatii riittävien esiselvitystietojen pohjalta suunnitelman jätevesijärjestelmästä, joka tulee hyväksyttävä kunnan rakennusvalvontaviranomaisella ennen järjestelmän rakentamista. Vanha järjestelmä tulee kunnostaa asetuksen määräysten mukaiseksi 1.1.2014 mennessä. Määräaikaan voi anoa neljän vuoden lykkäystä, jos kuormitus on vähäistä ja kunnostus tulee kiinteistön haltijalle kohtuuttoman kalliiksi.

Avustusta jätevesien käsittelyn tehostamiseen

Vuonna 2005 otetaan käyttöön Valtion asuntorahaston (ARA) korjausavustus talousjätevesien käsittelyn tehostamiseen. Avustus on tarkoitettu pysyvästi asutuille kiinteistöille, joita ei ole liitetty viemäriverkkoon. Avustusta myönnetään sosiaalisin perustein (tulo- ja varallisuusharkinta). Hakuaika on yleensä keväällä ja hakemukset jätetään kuntaan.

Lisätietoja jätevesien käsittelystä sekä lomakkeita selvityksen tekemistä varten saa Pudasjärven kaupungin nettisivuilta osoitteesta www.pudasjarvi.fi > *Tekniset palvelut* > *Ympäristönsuojelu* > *Vesihuollon valvonta* sekä Suomen ympäristökeskuksen jätevesisivustosta www.ymparisto.fi/hajajatevesi sekä ympäristösihteeriltä.

Helmikotilaisia vierailulla Livon perinnepäivässä

”Olipas meillä mukava päivä, ihan kuin ennen vanhaan”, kuului mummojen ja pappojen suusta palattuamme takaisin Helmikotiin Livon perinnepäivästä. Meistä henkilökunnastakin oli ilo nähdä onnellisia ilmeitä, kun vanhuksemme pääsivät rukin ja kahvimyllyn ääreen.

Kuva: Anni-Inkeri Törmänen

Entisaikojen muistelu pääsi ”valloilleen” Seijan esitelmän lomassa. Totesimme, että on sitä hyvinvointiin kiinnitetty huomiota ennenkin. Kyläily ja naapuriapu saivat palata takaisin tämän päivän ihmisten kiireiseen elämänrytmiin. Myös tukkilaisten muistelu uittoreissuista oli varmasti kuin suoraan Iijoen uitosta, niin totesi ainakin Kaarlo.

Maistuva ruoka kruunasi tapahtuman, siinä syödessä muisteltiin uuni-juuston tekoa ja muitakin perinneruokien valmistusta. Kahvilla nautitut ”vanhan ajan piparkakut” saivat meidät innostumaan niin, että järjestimme sitten Helmikodilla ”vanhan ajan piparkakkujen” leivontatal-koot. Ja hyviä pipareista tuli!

Ruokailun jälkeen koko päivän kohokohta oli villojen karstausta ja kehrääminen. Ellenillä oli hyvin homma hypypysissä edelleenkin. Tästäkin innostuimme niin, että päätimme hankkia Helmikodille villoja, rukki meillä jo onkin. Kahvimyllyn pyöritys ja ihanan aromikas kahvin tuoksu toi myöskin entisajat mieleen.

Päivästä jäi meille jokaiselle monta mukavaa muistoa, joita sitten muistellemme Helmikodin arjessa.

Päivä oli onnistunut! Hienoa, että löytyy intoa ja yhteishenkeä järjestää ihan omanlainen tapahtuma kyläläisten voimin. Lämpimät kiitokset kaikille teille, Livolaiset!

Kuva: Anni-Inkeri Törmänen

Ja tervetuloa vierailulle Helmikodille! Koko porukan puolesta kiittäen

Birgitta Ojala, Helmikodin johtaja

Rauhanyhdistyksen terveisiä

Alkanut vuosi 2005 on päässyt jo hyvään vauhtiin myös Rauhanyhdistyksen toiminnassa. Vuoden alkuhan on vuosikokousten aikaa ja niinpä Rauhanyhdistyksen vuosikokous pidettiin 20.2. Hakosaassa. Toimintaa suunniteltiin jatkettavaksi entiseen tapaan seurojen, lauluseurojen ja myyjäisten ym. merkeissä kesäretkeäkään unohtamatta. Seuraavana sunnuntaina kokoontuimme Ylitimoon laulamaan ja kuulumisia vaihtamaan.

Pitkäperjantain lauluseuroista näyttäisi toivottavasti tulevan perinne. Tänä vuonna lauloimme pääsiäisajan lauluja Auttolassa, jossa oli myös seurapuhe, jonka piti Perttu Kyllönen. Jokelassa pidetään lähetykseurat 21.4. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita.

Kanat

– tietoja kanoista

Tässä on paljon tietoa kanoista. Lue tarkasti, että saat kaikki tarvittavat tiedot kanoista.

1. Kanan väri

Kanat voivat olla ruskeita, kirjavia, harmaita ja valkoisia. Kanan helttä on kuitenkin aina punainen.

2. Kananmuna

Kanat munivat yleensä melkein joka päivä. Kun kanat eivät ala enää muniin, ne lähestyvät vanhuusikänsä tai niitä on kohdeltu huonosti.

3. Kanan ruuat

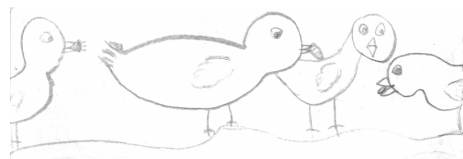
Kanat syövät matoja, jyviä, leivänmurusia, kurkkua, juustoa jne. ja joskus myös ruohoa ja maitoa. Kanat juovat vettä.

4. Mylläminen

Kanat mylläivät mielellään kukkapenkeissä ja multapaikoissa etsien matoja. Sen voi estää antamalla kanoille enemmän matoja tai ostamalla kukkapenkin suojuksia kaupasta. *Muista! Jos kanoille antaa liikaa matoja, ne tulevat lihavamaksi. Eli ei liikaa matoja ja jyviä!* Jos mahdollista, voit antaa kanojen käydä multapaikoissa välillä. *Muista! Ei liian usein.*

5. Kanat ulkona

Kanat elävät yleensä 10 vuotta. Anna kanojen kesällä kuljeksia pihalla vapaasti. Jos kanat kuitenkin alkavat karkailla, niiden ei pidä antaa olla ulkona. Kanojen on kuitenkin oltava yöt sisällä, jos meinaat, etteivät ketut syö niitä. Päivällä ketut eivät liiku. Silloin voit olla huoleti.

6. Kana syliin

Kanoja voi ottaa syliin. Se voi aluksi olla vaikeaa. Jos kuitenkin harjoittelet riittävästi, voit nauttia kanan ja sinun yhdessäolosta.

7. Orsi

Kanoilla on oltava häkissä orsi. Kanat nukkuvat yönsä orrella ja siellä niillä on turvallista olla.

8. Kanat ovat vähä-älyisiä

Kanat ovat kyllä vähä-älyisiä. Ne voivat joskus lentää seinään, jos ne lentävät alas orrelta.

9. Kanan sairaudet

Kanan sairaudet ovat kanahalvaus, salmonella, lintuinfluenssa jne.

10. Kana sairaana

Jos kana makaa häkissä, se on joko kuollut tai sairas. Ensin pitää tutkia, hengittääkö kana. Jos se ei hengitä, sen voi haudata. Jos se hengittää, se on nostettava häkin ulkopuolelle. Sitten sitä voi syöttää, jos kanalla on säilynyt ruokahalu. Sairas kana ei välttämättä halua syödä. Kanaa, joka on sairas, ei pidä heti ampua. Pitää odottaa muutama päivä. Jos kana on esim. neljään päivään ollut yhä huonommassa kunnossa, ja tuntuu, ettei kana ala paranemaan, se on kanan loppu. Jos kana kuitenkin alkaa olla yhä terveempi, sen voi pikkuhiljaa nostaa takaisin häkkiin. Jos kana on esim.

viiteen päivään ollut yhä sairas ja se on aiottu ampua, on vaikeaa luopua kanasta. Silloin voit käydä useamman kerran kanan luona tervehtimässä ja syöttämässä sitä.

11. Kukot tappelevat

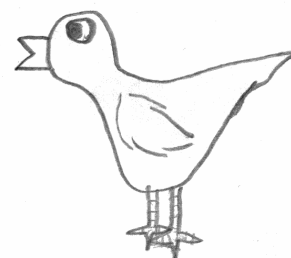
Kukot tappelevat usein keskenään siitä, kumpi määrää kanoja. Silloin kannattaa erottaa kukot toisistaan, jos teillä on tasamäärin kanoja, ne voidaan jakaa kukoille. Jos teillä on vain yksi kana, on hankala paikka. Silloin voi arpoa tai vetää tikkua kanasta. Jos teillä on parittoman luvun verran kanoja, mutta enemmän kuin yksi, kannattaa arpoa, kummalle kukolle tulee yksi enemmän. Sitten riita on ratkaistu!

12. Kanan häkin siivous

Kanan häkki pitää siivota vähintään kerran viikossa. Häkin siivous tapahtuu näin: Tarvitset aika ison sangon tai kottikärryt, lapion ja puruja (jos on, voit ottaa haravankin käyttöön, mutta se ei pakollinen). Ota käteesi lapio ja säikäytä kanat kauemmaksi ihan kuin potkaisisi kanaa, mutta ei osu. Ota lapioksi likaiset purut häkin lattialta ja laita ne sankoon. Tee sama niin kauan uudestaan, että sanko on täynnä. Käy tyhjentämässä sanko tunkiolle tai metsään. Välillä voit haravoida likaisia puruja yhteen, jos sinulla on harava.

13. Kanat syömässä

Kanoja syötetään joka päivä aamulla ja illalla. Vaihda vesi päivittäin. Ruuaksi voit laittaa esim. puuroa, kurkkua, perunaa, makaronia ja jyvää.

14. Tiput

Jos annat kanoille kalkkia, niille tulee vahvat ja hyvät munat. Jos annat kanan hautoa munia tarpeeksi pitkään, niistä voi tulla tipuja. Tiput ovat aivan ihanan ja suloisen sekoitus, kun ne ovat vasta kuoriutuneet keltaiset karvamöykkyt.

Vilja-Elina Törmänen, ikä 8 vuotta

Sini Törmänen (kohta 12, "Kanan häkin siivous"), ikä 9 vuotta

Pääsiäisnoidat olivat liikkeellä...

Kuva: Kaisu ja Jarmo Puhakka

Kuutamohiihto

Pääsiäislauantaina 26. päivä maaliskuuta klo 18.00 Livon koululle oli kerääntynyt parikymmentä innokasta kuutomokulkijaa – toiset suksien kanssa, toiset ilman.

Kuutamohiihto suuntautui tällä kertaa Matalastakankaasta Vastasuolle. Koululla ensitöiksemme pakkauduimmekin autoihimme kimpsuinemme ja kampsuinemme sekä etsimme kyydit autottomille ja lähdimme ajelemaan kahdeksan kilometrin päähän Matalaankankaaseen, poroaidan kupeeseen.

Matalassakankaassa suurin osa kuutamokulkijoista pisti sukset jalkaansa ja lähti reippaasti hiihtelemään kilometrin päässä siintelevään komean nuotion luo. Auringon kauniisti laskiessa Visalan väelläkin oli kiva pistää kävellen töppöstä toisen eteen moottorikelkan jälkeä pitkin, hiihtäjien jättäessä vain lumipölylähdykset jälkeensä ohittaessaan heidät.

Kilometrin hiihtomatka meni hujauksessa, sillä latu oli todella liukas hiihtää. Perille päästyämme siellä olikin jo Alpo ja Aira ison, lämpimän nuotion ja muiden hienojen puitteiden kanssa odottamassa. Pian kaikki kuutomokulkijat alkoivatkin ”taloksi”; osa alkoi paistamaan heti makkaraa ja maistelemaan nokipannukahveja sekä piirakkaa, osa lähti vielä käymään hiihtäen vauhtimutkan nälän maksimoimiseksi ja osa alkoi heittämään neljällä tikalla hämätikkää sekä arvioimaan läheiseen kankaaseen välimatkaa.

Aika kului joutuisasti porukalla ilakoidessa, makkaraa paistellessa ja Syötteen rinteiden valoja ihaillessa. Tuntuikin kahdeksan aikoihin siltä, kun suurin osa väestä lähti liikehtimään autojaan kohti, että miten ne nyt jo ovat lähdössä. Ja varsinkaan, kun kuutamoaakaan ei vielä ollut kuutamokulkijoille näytetty.

Kuutamon puutteesta sisuuntuneena kaksi hiihtäjää jäikin odottamaan ”suuren juuston” ilmestymistä taivaalle. Olikin melkoinen kokemus katsella nuotiolla hämärtyvässä illassa taivaanrannasta ylös tähdikkäälle taivaalle nousevaa suurta punaista kuuta sekä kuunnella susien (koirien?!) ulvomista ja karhujen rapinaa niiden kääntäessä kylkeä läheisessä kuusikossa.

Yhdeksän jälkeen kuu oli ilmaantunut jo kokonaan taivaalle. Tällöin kaksi viimeistä kuutamohiihtäjää lähti hiihtämään kuun valossa kohti autoja. Hieman jo pakkaneenkin kipristi nenän päätä.

MiPe

Erämessut

Käynti Pohjois-Suomen Erämessuilla Oulussa lauantaina 21.5.2005.

- lähtö koululta klo 8.00
- ilmoittautuminen 8.5.2005 mennessä Livon koululla olevalle listalle tai puhelimitse, p. 08 – 823 164
- 20 ensin ilmoittautunutta pääsee mukaan
- hinta noin 20 €; sis. kyyti ja lippu
- lisätietoja Alpo Turpeinen, p. 0400 – 243 142
- itse messut pidetään 19. – 22.5.2005; katso myös netistä: <http://www.suomi.net/eramessut>

Livon metsästysseura kokoontui

Metsästysseuran talvikokous pidettiin 12.2.2005 Livon koululla. Alkulämpimiksi pudoteltiin lumet koulun katolta ja urakan päälle syötiin tukevasti.

Itse kokouksessa väkeä oli paikalla viitisentoista henkeä ja Ruonion Hannu johti puhetta. Seuran puheenjohtajaksi kuluvalle vuodelle valittiin Jussi Perttu ja sihteeriksi Markku Perttu. Hirviporukan uudeksi vetäjäksi valittiin Alpo Turpeinen ja samalla sovittiin että hirviporukkaan ehtii ilmoittautua vielä kesäkokouksessa.

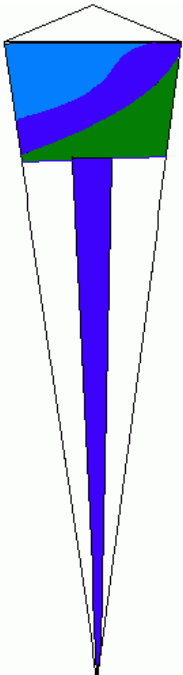
Metsästysväki ei ole ehtinyt vaipumaan talvihorrokseen, siitä ovat pitäneet huolen riistanhoitotyöt sekä käynnissä oleva pienpetojenpyynti. Niemen veljekset olivat kunnostautuneet minkin pyynnissä jo syksyllä. Minkki liikkuu ja käy hyvin pyydykseen myös näin keväänkorvalla kun kiima-aika koittaa, joten loukuja kannatta viritellä jokipenkkoihin. Kettuja on pyydetty jalkanaruilla toistakymmentä seuran alueelta. Tänä talvena olikin hyvät kelit jalkanarupyyntiä varten, koska pehmyttä lunta riitti ja ketut kulkivat omia polkujaan.

Tämän talven pienpetojen pyynti on onnistunut erittäin hyvin Livon alueella. Kuvassa yksi parhaista ketunpyytäjistä (kuva Tauno Leinonen).

Jussi Perttu

Livon viiri

Livon isännänviirit ovat liehuneetkin jo pari vuotta Livonkylän lipputangoissa. Koulun viiri on kovasta käytöstä jo hieman kulunut ja siksi teemmekin uuden tilauksen Helsingin lipputehtaalle.

Mikäli sinäkin haluat itsellesi viirin, niin ilmoita halukkuutesi Livon kioskilla olevaan varauslistaan **8.5.2005 mennessä**.

Yhden viirin myyntihinta on **55 €**. Viirejä ei osteta montaa kappaletta varastoon.

Viirin materiaali laadukas ja vettä hylkivä lippukangas, 100% polyester. Viirin yläosan muodostaa Livokkaan logo ilman tekstiä ja alaosan Pohjois-Pohjanmaan viirin värit (valko-sini-valko).

Tilauksen yhteydessä on hyvä tietää myös tarvittava viirin pituus. Viirien pituudet vaihtelevat lipputangon pituuden mukaan:

Lipputangon pituus	Viirin pituus
8 m	4 m
10 m	5 m
12 m	6 m

Jätehuolto Pudasjärvellä

Pudasjärven kaupunkiin on laadittu uudet jätehuoltomääräykset jätelainsäädännön vaatimusten vuoksi. Biojätettä ei vuoden 2005 alusta enää saa laittaa kaatopaikan penkkaan, vaan se tulee käsitellä erikseen. Isoista taloyhtiöistä ja elintarvikehuoneistoista biojäte kerätään erilliskeräyksenä kaatopaikalle kompostoitavaksi. Pientalojen tulee kompostoida biojäte. Kompostiin voi laittaa kaiken maatuvan jätteen. Pudasjärven kaupungintalolta sekä Pudasjärven nettisivuilta on saatavissa biojätteen lajitteluohje, jossa on ohjeita myös kompostointiin sekä kompostorin rakentamiseen. (www.pudasjarvi.fi ->Palvelut ->Tekniset palvelut ->Jätehuolto)

Livon koulun pihalla on hyötyjätteiden keräyspiste, jonne voi tuoda keräyspaperia, muovia, lasia ja pienmetallia sekä paristot. Hyötyjäteastioihin ei saa laittaa likaisia jättejakeita, vaan esim. likaiset elintarvikkeiden muovipakkaukset tulee huuhtoa ennen keräykseen laittamista. Likaiset muovipakkaukset ja likainen paperi kuuluvat sekajätteeseen.

Minna Karhunen luennoimassa livolaisille jäte- ja kierrätysasioista.

Paperinkeräykseen kelpaa vain puhdas paperi esimerkiksi kaikki postiluukusta tuleva paperi. Pahvia tai kartonkia paperinkeräykseen ei saa laittaa. Paperit eivät myöskään saa olla muovipusseissa keräysastiassa.

Muovinkeräykseen ei saa laittaa PVC-muovia eikä vaahtomuovia. PVC-muovia sisältävät esim. viemäri-, sähköasennus- sekä mahdolliset muut muoviputket, äänilevyt, pressut, kattokourut, kaapelikourut, muoviset kynnyksilistat, kaapelien eristeet/päällysteet, muoviset lattiamatot, tapetit, muoviletkut, sadetakit, kansioiden muovikannet, muovitaskut, piirtoheitinkalvot, kontaktimuovit, muovikortit, kernikankaat, tekonahka, suihkuverhot, muovikäsineet, leikkikalut, lelu- ja tuulilasinyyhkijäpakkaukset, kasetit, kasettien ja CD-levyjen kotelot, tablettien läpilyöntilevyt. PVC-muovista kertova merkki on ohessa.

Lasinkeräykseen voi laittaa kaikki lasiset purkit, maljakot, pullot ym. lasiastiat. Lasitavaroista tulee poistaa korkit, kannet ja muut muoviset tai metalliset osat. Etiketit saavat jäädä. Tasolasia keräyspisteeseen ei saa laittaa.

Metallinkeräykseen kelpaavat kaikki metalliset esineet. esim. säilyketölkit, metallikattilat, alumiinivuoat ja -foliot.

Ongelmajätteitä, kuten akut, öljyt, maalit, liimat, lakat, liuottimet, loisteputket, ladattavat paristot ja akut, lääkkeet ja elohopeamittarit, hyötyjätepisteeseen ei saa jättää, vaan ne tulee toimittaa ongelmajätteiden keräyspisteeseen, joka sijaitsee Kurenalla Teknisellä varikolla ja on auki keskiviikkoisin.

Vaikka jätteistä jo suuri osa lajitellaan, jää sekajäteastiaankin vielä laitettavaa esim. likaiset muovi-, lasi-, metalli-, kartonki-, pahvi- ja paperijakeet, PVC-muovit, vaahtomuovit, posliini, maalatut lasiesineet, hehkulamput, peilit, tuhka, kalkki, imurin pölypussit, tekstiilit, kengät, kumi, nahka, tupakantumpit, vaipat ja terveystiteet. Jätehuoltomääräysten mukaan jokaisella kiinteistöllä tulee olla sopimus jätteiden kuljettamisesta jäteasemalle jätteenkuljettajan kanssa.

Minna Karhunen

Kalastuskunnan kuulumisia

Kun Livon Sanomien joulun alla ilmestynyt lehti oli tekovaiheessaan, en ollut saanut kalastuskunnan viime vuoden tilejä vielä päätökseen, joten kerronpa nyt tärkeimmät kuulumiset menneeltä vuodelta ja ennakoin vähän tuleviakin, vaikka kokoukset ovat vielä pitämättä.

Ihan ensiksi, puhun edelleen kalastuskunnasta, en yhteisen alueen osakaskunnasta, niin kuin nimi sääntömuutoksen jälkeen virallisesti kuuluisi. Ei osakaskunnan nimi oikein istu eikä ole vakiintunut puhekieleeseen, ei sen enempää meidän kyläläisten, kuin sääntömuutosta innolla ajaneiden isokenkäistenkään käytännön puhekielessä. Kalastusalueen kokouksissakin on vain kalastuskuntia. Sitä paitsi, säännöissäkin sanotaan, että yhteisen vesialueen osakaskunta toimii edelleen kalastuslain tarkoittamana kalastuskuntana. Siis, olkoon osakaskunta ja silti kalastuskunta.

Vuosikokouksessaan kalastuskunnan osakkaat antoivat hoitokunnalle valtuudet käyttää aikaisemmilta vuosilta säästyneitä varoja yhteisen kalaveden hoitoon. Katto asetettiin 2000 euroon ja hoitokalana käytettäisiin pyyntikoista kirjolohta. Hoitokunta päätti omassa palaverissaan jakaa istutukset kahteen erään, alkukesästä istutettaisiin määrärahasta puolella summalla ja toinen erä loppukesästä. Otin selvää istutuskalojen toimittajista ja hinnoista. Ainoaksi elävien kirjolohien toimittajaksi lähialueilla osoittautui Kostonjoen Lohi Taivalkoskella. Sovimme hinnoista ja kuljetuksista.

Ensimmäinen, alkukesään suunniteltu istutuserä saapui lauantaina 5 päivänä kesäkuuta, noin 250 kappaletta 800 – 900 gramman kokoluokkaa olevia kirjolohia. Ongelmaksi osoittautui iso kuljetusauto ja kevätpehmeät rantatiet. Istutukset jouduttiin tekemään kolmesta istutuspaikasta, aikaisemmin suunnitellun neljän sijasta. Ensimmäistä ongelmaa seurasi vielä toinen ongelma. Kirjolohi, muista lohikalasta poiketen on paikkauskollinen. Se ei hajaannu istutuksen jälkeen, vaan jää parvessa pyöriskelemään aivan istutusalueelle. Kun Pohjolan Voima (Voimalohi) istutti viikkoa myöhemmin 400 kappaletta järvitaimenia, voitiin rauhoitusta jatkaa viidenteentoista päivään kesäkuuta ja uskottiin kirjolohien ennättävän hajaantua laajemmalle alueelle.

Aavistuslähtöjä (vai pitäisikö sanoa vilppilähtöjä) otettiin reippaanlaisesti. Pahin harmi olivat Voimalohen istuttamat järvitaimenet, keskimitta 32 senttiä, siis pahasti alamittaisia kaikki. Kun istutuksista johtunut rauhoitus kesäkuun 15 päivä päättyi, koskilta ei saanut saaliiksi muuta kuin alamittaisia taimenia, tai sentään aina sekaan joitakin pulskia kirjolohiakin. Kirjolohi-istutusten tarkoitushan onkin, että istutetut kalat saataisiin mahdollisimman tarkkaan pyydetyksi pois.

Järvitaimenten velvoiteistutuksilla taas on aivan toinen tarkoitus. Kun Pohjolan Voima aikoinaan rakensi Iijolle vesivoimalansa, se esti samalla lohikalajien nousun merestä jokiin kutemaan. Tämän seurauksena Vesioikeus määräsi voimayhtiölle velvoitteen istuttaa vuosittain tietyn määrän taimenia Iijoki-vesistöön. Alkuvuosina istutukset tehtiin kaksivuotiailla taimenien poikasilla. Neuvottelujen tuloksena istukkaiden koko nostettiin kolmevuotiaiksi, jotka ovat keskimitaltaan 32 – 35 -senttisiä, siis vielä pahasti alamittaisia.

Näillä istutuksilla pyritään siihen, että jokeen saataisiin kasvatettua oma kuteva taimenkanta. Mutta se edellyttää 2 - 3 vuoden kasvurauhaa, jotta taimen saavuttaisi sukukypsyyden. Kalastuslaki velvoittaa lupia myyvän kalastuskunnan myös valvomaan, että kalastuslain määräämiä alamittoja noudatetaan. Valvonta on kuitenkin käytännössä lähes mahdoton aukottomasti toteuttaa. Tarvitaan asennemuutosta ja vastuullisuutta myös kalamiehiltä itseltään, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin.

Loppukesä olikin sitten poikkeuksellisen sateinen (elokuun sademäärä Livolla 217 milliiä) ja joki oli jatkuvasti pienessä kesätulvassa. Luovuimme elokuulle suunnitellusta toisesta kirjolohi-istutuksesta. Kalastuslupien myyntikin oli lopahtanut tyystin.

Muutama sana kalastuskunnan taloudellisesta tuloksesta. Oli odotettavissa, että tilivuosi jää istutuksista johtuen alijäämäiseksi. Näin myös kävi. Talousarvio ei toteutunut enempää tulojen kuin kulujen osalta. Kalastuslupien osalta jäätin tavoitteesta 200 euroa, johtuen osaltaan sateisesta syyskesästä. Maatalousministeriöstä tulevia kalastuskortti- ja läänikohtaisia viehekorttipalautuksia ei kalastusalue kyennyt viime vuodelle maksamaan ollenkaan, johtuen jakoperusteista vireillä olevasta valitusprosessista. Kulujen osalta poikettiin suunnitelmista vain istutusmäärärahoissa, kun jouduttiin perumaan syyskesän kirjolohi-istutus. Näin tappiokin jäi odotettua pienemmäksi, noin 600 euroon.

Kuten jo alussa mainitsin, kokouksia ei ole vielä pidetty, mutta pienemmissä piireissä on kyllä keskusteltu tulevan kesän suunnitelmistakin. Omin rahoin istutuksia tultaneen jatkamaan vielä tänäkin vuonna. Joudutaanko lupamaksuja rukkaamaan, on vielä hämärän peitossa.

Mitä muuta kuuluu Livojoen kalakannalle? Harrille ei edelleenkään kuulu hyvää. Isot, mitantäyttävät harrit ovat käyneet entistäkin harvinaisemmiksi. Kun Voimalohi, luonnonravintolammikoihin kohdistetusta terrorismista johtuen, ei ole kahteen syksyyn pystynyt toimittamaan yhtään kesänvanhaa harrin poikasta, puuttuvat joesta nyt ne salakan ja silakan kokoiset ikäluokat miltei kokonaan. Haukia sentään vielä on, mutta harvinaisia alkavat jo olla kaksikiloisetkin hauet, saatikka sitten ne metriset vesipedot, joita totuttiin saamaan joka kevät, useampiakin kevässä. Mateetkin ovat kuulemma loppumassa, tai ainakin ovat niin pieniä, ettei niillä ole kuin pää ja pyrstö.

No, sentään jotakin positiivistakin on tapahtunut kalakannalle. Ahvenkanta on elpynyt selvästi. Ja ovat kasvaneetkin jo ihan kunnon verkkoahvenen kokoon.

Lahnakanta on vahvistunut aivan liiankin kanssa. Enää ei kutuaikana viitsi pitää väljyksiä pyynnissä vuorokautta pitempään. Samoin säynävä on runsastumaan päin, mutta pitävät sitä niin vähäarvoisena roskakalana, ettei sitä kaivattaisi ollenkaan. Joka näin sanoo, ei ole kokenut samaa, jonka minä olen joskus nuoruusvuosina saanut kokea Ijoen koskilla. Sain virvelillä ja pienellä vilkalla juhannusyön aamutunteina Konttikoskesta viisi säynävää, joista yksikään ei ollut alle kahden kilon. Niin kovaa taistelijaa, kuin iso säynävä ei ole näissä vesissä toista. Se ei väsy väsyttämälläkään.

Useampaan kertaan toistunut kesätulva sai aikaan jotakin hyvääkin. Vesi oli syksyllä yllättävänkin hyvänlaatuista. Pidin syksyllä verkkoja pyynnissä useita viikkoja, eivätkä ne limoittuneet sen pahemmin kuin konsanaan kevätpyynnissäkään.

Uhkakuviakin veden laadun suhteen on näköpiirissä. Vapo suunnittelee turvepelletti- tehdasta ja lämpövoimalaa Kontiotuotteen naapuriksi. Jos se saa rakentamisluvan, paineet Livojoen valuma-alueen soille ovat ennennäkemättömän kovat. Tuskin sukupuuton partaalla oleva raakkukantakaan pystyy ison valtakunnallisen turveyhtiön suunnitelmia sekoittamaan. Jotkut tahot ovat tosin väittäneet simpukoiden jo tyystin kadonneen Livojoesta, mutta allekirjoittaneella on toissa kesältä todistajien läsnä ollessa tehtyjä näköhavaintoja elävistä simpukoista aivan täältä Keski-Livolta.

Olemme joskus erehtyneet kuvittelemaan, että jakokunnan vesialue on meidän, jakokunnan osakkaiden yhteisesti omistamaa vesialuetta, mutta käytännössä sillä omistamisella ei ole mitään merkitystä. Isot kävelevät pienemmän yli ”mennen, tullen ja vielä palatessai”.

Kaikesta huolimatta kohti kesää valoisin mielin. Kireitä siimoja ensi kesän kalareissuille!

LIVON YHTEISEN ALUEEN OSAKASKUNNAN (Livon kalastuskunnan) KALASTUSLUPIEN HINNAT 2005

Osakas:	verkkolupa	5 merkkiä	á 1 €
	katiskalupa	5 merkkiä	á 1 €
	haukikoukut	10 kpl	á 0,20 €
	uistinlupa		5 € koko kausi
*****	*****	*****	*****
Huvila-asukas:	verkkolupa	2 merkkiä	á 1,50 €
	katiskalupa	5 merkkiä	á 1,50 €
	haukikoukut	5 merkkiä	á 0,40 €
	uistinlupa		10 € koko kausi
*****	*****	*****	*****
Ulkopuolisille:	uistinlupa		10 € vuorokausi
	uistinlupa		15 € viikonloppu (2 vrk)
	uistinlupa		20 € kuukausi
	uistinlupa		30 € koko kausi

Terveisin,

Niilo

Aitto-ojan kalaveden osakaskunnan kalastusluvut vuodelle 2005

LUPAHINNASTO JA RAJOITUKSET V. 2005

Osakkaat ja vakituisesti alueella asuvat:

Pyydysmerkki, joilla merkitään verkot, katiskat ja pikkurysä	2 €/kpl
* verkkoja enintään 8 kpl	
Virvelöinti (uistelu)	2 €/kpl
* kalakiintiö: kirjolohi ja taimen	2 kpl/vrk
Ravunpyynti : mertoja 20 kpl/henkilö	0,20 €/kpl

Vieraspaikkakuntalaiset, joilla vesiosuus:

Pyydysmerkki	2 €/kpl
* pyydysten määrä enintään 4 kpl	
Virvelöinti (uistelu)	10 €/kesä
* kalakiintiö: kirjolohi ja taimen	2 kpl/vrk

Vieraat:

Pyydysmerkki	3 €/kpl		
* pyydysten määrä enintään 4 kpl			
Virvelöinti (uistelu)	5 €/vrk	10€/kk	15 €/kesäaika
* kalakiintiö: kirjolohi ja taimen	2 kpl/vrk	2 kpl/vrk	2 kpl/vrk
Vesilintujen metsästys: vieraslupa vesialueet	5 €/pv.	10€/kk	15 €/metsästyskausi
Koukkupyynti (osakkaat):	10 kpl/talous	iskukoukut sallittu	
	5 kpl/huvilanomistaja	iskukoukut sallittu	

Tuulastus: sallittu osakkaille Aittojärvessä, lammissa sekä jokialueen suvantopaikoissa

Pyyntirajoitukset:

Kutuaikana verkkoja enintään 5 kpl/talous
Verkkojen silmäkoko 40 mm tai suurempi
Isorysäpyynti on kielletty myös osakkailta

Koukkupyynti kielletty 15.4. - 31.5.05

Isorysä-, pikkurysä-, paunetti- ja koukkulupia ei myydä vieraille

Istutusalueella matosyöttien käyttö kielletty

Pilkkiminen kielletty niva- ja koskipaikoissa (kalastuslaki)
Alamittaisen harrin ja taimenen pyynnistä määrätään 10 € "sakko"
Luvattomasta kalastuksesta määrätään 30 € sakko

Rauhoitukset:

Rauhoitusalue Aittojärvi, Isolahti
Kalojen istutuspaikat Livojoessa 0,5 km molempiin suuntiin istutuspaikasta, 10 vrk istuksesta, kuitenkin enintään 18.6.2005 saakka

Luvanmyyjät:

Mertsi Stenius, Martti Nissi, Livojen leirintäalueen henk.kunta, Seppo Rensujef, Kalevi Illikainen
Jouko Koivukangas, Pentti Marikainen, Simo Pihlaja, Seppo Kuha ja Matti Piri

Aitto-ojan kalaveden osakaskunta

Livon vesiosuuskunnan toimintakertomus 2004

Perustaminen	Livon vesiosuuskunta perustettu 10.8.1982	
Hallitus	Kauko Juutinen Eino Perttu Aaro Perttu Tarmo Tolonen Soile Törmänen Jarmo Puhakka	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen toimitusjohtaja
Kokoukset	Hallitus kokoontui neljä kertaa ja kirjasi yhteensä 24 §. Hallituksen puheenjohtajaksi vuodeksi 2004 valittiin Kauko Juutinen ja varapuheenjohtajaksi Eino Perttu. Osuuskuntakokous pidettiin Livon koululla 21.3.2004 klo 12:00 - 12:45. Kauko Juutisen toimiessa puheenjohtajana. Läsnä oli seitsemän osuuskunnan jäsentä. Tilitarkastajina toimivat Niilo Kokko ja Ulla Salmela.	
Osuuskunnan jäsenet	Yksityisiä talouksia Pudasjärven kaupunki / Livon Koulu	25 1 osuus / talous <u>3</u> 3 osuutta yht. 28 osuutta
Vesimaksut	Vesimaksu Perusmaksu	0,35 € / m ³ 25,00 € / v / osuus
Liittymismaksut	Osuusmaksu Liittymismaksu	16,82 € 800,00 €
Toiminta-alue	Vesiosuuskunnan toiminta-alue on sarakyläntien ja Livontien varressa Roinisesta Rintelään ja joen toisella puolen Liikasesta Juutiseen	
Vesiosuuskunnan tarkoitus	Vesiosuuskunnan tarkoitus on tuottaa ja toimittaa tutkittua talousvettä osakkailleen. Vesiosuuskunta lukee vesimittarit touko-kesäkuun vaihteessa ja laskutus hoidetaan siinä yhteydessä kerran vuodessa.	

Pilkki- ja hiihtokilpailut

Livolla pidettiin 26.2.2005 kirkkaan kuulaassa talvisäässä pilkkikisat sekä lasten hiihtokilpailut.

Pilkkikilpailujen palkintotulokset (luvut grammoja):

Nuoret

1	Petri Huitsi	985
2	Niko Laakkonen	124
3	Sami Nissi	-

Veteraanit

1	Toivo Männikkö	1605
2	Ensio Takkinen	1468
3	Usko Kokko	1415

Naiset

1	Tuula Kumpumäki	1622
2	Sisko Laajala	1488
3	Sirkka Kokko	1438

Miehet

1	Seppo Kuukasjärvi	4416
2	Asko Laajala	3515
3	Kari Tuhkanen	2529

Kaikkien osallistuneiden kesken arvottiin lahjakortti, jonka voitti Usko Kokko.

Osallistujia oli yhteensä 35 kpl.

Lasten hiihtokilpailujen tulokset:

2-4 -vuotiaat

1	Henna Tolonen	0.14
2	Johanna Puhakka	0.48
3	Olli Törmänen	0.50

Pojat 5-6 -vuotiaat

1	Sakari Puhakka	0.46
---	----------------	------

Tytöt 5-6 -vuotiaat

1	Kaisa Nissi	0.55
2	Satu Niskasaari	1.04

Pojat 1.-2. -luokkalaiset

1	Ossi Puhakka	0.41
---	--------------	------

Tytöt, 1.-2.-luokkalaiset

1	Anne Puhakka	0.35
2	Minna Merenheimo	0.36
3	Vilja-Elina Törmänen	0.49

Pojat 3.-4. -luokkalaiset

1	Sami Nissi	1.13
2	Ilkka Nissi	1.25
3	Marko Tolonen	1.34
4	Tuomo Niskasaari	1.36

Tytöt, 3.-4. -luokkalaiset

1	Karoliina Puhakka	1.28
1	Outi Juutinen	1.28

Pojat 5.-6. -luokkalaiset

1	Jussi Törmänen	3.16
2	Joni Huitsi	3.50

Tytöt 5.-6. -luokkalaiset

1	Leena Puhakka	3.28
---	---------------	------

Pilkki- ja hiihtokilpailupäivänä koulun pihalla oli myös monkijä- ja kelkkanäyttely. Kiitokset tästä kuuluvat Pudasjärven Rautian Tuomo Ingetille.

Vuoden 2004 livolaiset!

Kuten jo useina vuosina, valittiin vuoden 2004 lopussa vuoden livolainen. Tällä kertaa heitä oli kaksi – sympaattinen pariskunta Jokimaasta eli Liisa ja Niilo Kokko. Heidän ansioitaan ja ahkeruuttaan on mukava katsella.

Tunsin heidät jo yli 45 vuotta sitten kun kävin Puhoksella koulumatkalla Rajamaan kaupassa ostamassa kaikilla rahoillani viiden pennin tikkarin tai lakupötkön. He olivat siellä kauppiaina, myöhemmin sitten Livolla, Pärjänsuolla ja Kurenalla liike-elämän palveluksessa eläkeikään saakka.

Eikä ahertaminen ole loppunut eläkkeelläkään. Puutarhanhoito, marjastus, sienestys ja ulkoilu pitkine hiihto- ja kävelyretkineen ympäri sydänmaita ovat heidän sydäntään lähellä. Taitaapa olla tuttuja nämä lähialakiset soineen ja saarineen.

Kokkojen kasvimaan tuotteita löydät Livon kioskilta jo alkukesästä; esim. varhaisperunaa, sipulia, valkosipulia, porkkanoita ja tietenkin niitä herkullisia mansikoita ja korvasieniä. Myös kylän eri yhdistystoiminta kiinnostaa, he ovat jäseniä kaikissa yhdistyksissä.

Nämä nuorekkaat eläkeläiset asustelevat enimmäkseen kahden, paitsi kun heidän tyttärensä tulevat lomilla käymään perheineen. Niilo-papan kaveri on Jussi, jonka kanssa ulkoillaan, saunotaan, pelataan jalkapalloa ja talvella tehdään hiihtoretkiä.

Niilo on myös Livon historian tuntija; mielenkiinnolla luetaan Livon Sanomista hänen kirjoituksiaan.

Kuva Liisan ja Niilon kotialbumista.

Alpo

Pudasjärven puulaakilentopalloa pääsiäisenä Livokkaan tahdissa!!

Perinteinen Pudasjärven puulaakilentopalloturnaus pelattiin viimevuotiseen malliin pääsiäislauantaina. Viimevuonna joukkueita oli peräti kaksitoista, mutta tällä kerralla vain kuusi rehtihenkistä porukkaa. Ensi vuonna pistettäneen sitten jälleen paremmaksi!

Naisten sarjaan ilmaantui vain Livokkaan joukkue. Kun sama joukkue määrä oli myös kovasti toivotussa sekasarjassa, niin päädyttiin siihen että nämä kaksi joukkuetta turnaavat keskenään aidossa puulaakihengessä. Kun koitti mitalien jaon paikka, niin sekasarjan kultaiset lätkät vei jälleen mukana ollut INSU.

Naisten sarjan vastaavat arvokisamitalit veivät muhkeaan palkintokaappiinsa joukkueen enemmistön sukujuurilla vaikuttavaa kyläseuraa Livokasta edustaneet yläastetytöt; Eija Kokko, Marika Kokko, Minna Kokko, Miia Hemmilä, Kati Soronen sekä Repekka Salo.

Herrapuolella käytiin sitten todella tuimia taisteluja aidossa ja rehdissä puulaakihengessä. Mukana oli viimekesän Livon kyläsarjan voittajajoukkue Team Parkkimatti, monet turnaukset Oulu-hallissakin voittanut Hirvaskoski sekä Rölliin nimellä pelannut osin Sievistä asti matkannut joukkue, jossa pisin pelaaja oli rapiat pari metriä! Niin ja sitten me Livokkaan pienokaiset!

Niin vain kävi monen jatkoerän jälkeen että Livokas ei hävinnyt peliäkään kohdatessaan ensin kaikki joukkueet alkusarjassa ja vielä finaalissa Parkkimatin Suomenmestariarvoisen joukkueen. Ansaitusti sai Livokkaan joukkueelle luovuttaa mitalit halausten kera Airi Kokko siskonsa Tarja Hemmilän seuratussa osattomana vierestä. Toivottavasti Tarja sinunkin vuoroski koittaa!!! Mannilanhan tyttöjähän nämä molemmat kioskia ja todella laadukkaita arpajaisia pyörittäneet daamit ovat!

Mestarit: Sami Salmela, Janne Laakkonen, Pasi Puhakka, Esa Honkanen, Kalle Jurmu sekä

Kokko Timppa

Siivoojan tervehdys!

Aloitin Livokkaan palveluksessa kotiaputyöntekijän hommat joulukuun alusta. Pääsääntöisesti tämä on ollut sitä ”tehtynä näkymätöntä työtä” eli siivousta. Työn vastaanottoa helpotti se, koska tiesin asiakkaiden olevan entuudestaan tuttuja kyläläisiä. Tosin muutama ennenkäymätön talo on nyt töiden puutteissa tullut tutuiksi.

Voisi ajatella, että on tylsää aina siivota. Mutta kun sisäistät ajatuksen, että se on joka paikassa vähän erilaista ja eri ihmiset, jutut... jokainen päivä on erilainen. Se on mielestäni tämän työn anti ja tyytyväiset asiakkaat – kiitos kuuluu Teille.

Pari kertaa kuussa käyn myös Livon koululla siivoamassa. Päivin kanssa olemme vahanneet koulun latti-atkin. Se on ollut urakka sinällään, onneksi kioski on ollut tuolloin kiinni. Ensin tyhjennät, siivoat, vahaat ja taas järjestät.

Aurinkoista kevättä kaikille.

Helinä Valkola

Uutta potkua kylien kehittämiseen!

Sykettä seuratoimintaan! -välittäjäorganisaation tarkoituksena on auttaa paikallisia seuratoimijoita koulutuksen, tuen ja asiantuntija-avun keinoin käynnistämään pienimuotoisia ESR-projekteja. Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry on Työministeriön päätöksellä saanut mahdollisuuden toimia yhdessä Sos. dem. Työväentalojen Liitto ry:n, Kansantalojen Liitto ry:n ja Maaseutukeskusten Liitto ry:n kanssa SYKETTÄ SEURATOIMINTAAN! -välittäjäorganisaationa Pohjois-Suomen tavoite 1 -alueella toimenpidekokonaisuudessa 3.3. ”Työllistymisen edistäminen ja työttömyyden ehkäiseminen” 1.1.2004–31.12.2006.

Välittäjäorganisaation toimisto on Lapin Nuorison Liiton ja Kalevan Nuorten Lapin piirin tiloissa Rovaniemellä, jossa projektipäällikkönä toimii Maria-Liisa Malvalehto ja projektisihteerinä Eero Yrjänheikki. Välittäjäorganisaation viranomaishallinnointi on keskitetty Lapin TE-keskukseen.

Pohjois-Suomen Tavoite 1 -alueelle Lapin TE-keskus on tehnyt hankepäätöksen 30.11.2004 seitsemälle (7) osaprojektille, jotka ovat **Jutarinki ry/Sodankylä**, Kitiseltä Sompioon -projekti, **Kolarin Nuorisoseura ry/Kolari**, Satavuotias-perinteestä eväitä toiminnan kehittämiseen, **Livokas ry/Pudasjärvi**, Livon palvelut paranevat, **Ladyt lauteilla ry/Rovaniemi**, Leipää kulttuurista -projekti, **Sydänmaan Kyläseura ry/Kärsämäki**, Larpin syke, **Tornion järjetötaloyhdistys ry/Tornio**, Uusi polku -projekti ja **Vojak-kalan Nuorisoseura ry/Tornio**, Sykettä Kylälle ja Seuralle. Toinen hakukierros on päättymässä 31.3.2005.

Livokas ry:n osaprojektin **Livon palvelut paranevat 1.11.2004–30.9.2006** tarkoituksena on luoda kyläläisten palvelutarpeiden mukaisia palveluita työllistämällä työttömiä työnhakijoita. Tuotettavien palveluiden myötä lujitetaan entisestään yhteistä tekemistä ja kylähenkeä. Tavoitteena on kehittää ja ylläpitää Livon tietotuvan, kirjaston ja kyläkioskin toimintaa.

Työtehtävinä on kyläläisten opastaminen tietotekniikan käytössä ja kylälehdien Livon Sanomat tekeminen, joka vaikuttaa laajasti ja myönteisesti kyläilmapiiriin, sillä se lähetetään kaikille Livokas ry:n jäsenille ympäri maan ja Ruotsiinkin. Lisäksi pidetään yllä kotisivuja, laaditaan kylätapahtumailmoituksia, kirjaston kirjoja kirjataan tietokantaan, kirjoja numeroidaan ja päällystetään, kirjoja luokitus- ja aakkosjärjestyksellä ylläpidetään sekä kioskimyyntiä kehitetään. Toisena tavoitteena tuotetaan kotiapua kyläläisille, joka tuottaa välttämätöntä tukipalvelua varsinkin Livon ikäihmisille ja lapsiperheille.

Anni-Inkeri ja Maria-Liisa Malvalehto.

Projektipäällikkönä olen vierailut Livolla ja tutustunut paikallisesti Livokas ry:n toimintaan välittäjäorganisaatiotoiminnoissa. Toiminnot ovat innovatiivisia, laadukkaita, aktiivisuutta lisääviä, uusien työtapojen ja -muotojen kokeilua sekä monialaista yhteistyötä. Livokas ry:n toimijat ovat uurastuksillaan ja ahkeroinnillaan luoneet merkittävää toimintamallia kylätoiminnan kehittämiseksi ja vaikutusten levittämiseksi kyläyhteisöön ja lähiympäristöön.

Maria-Liisa Malvalehto, projektipäällikkö

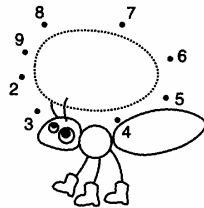
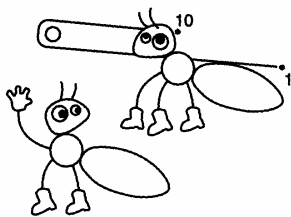
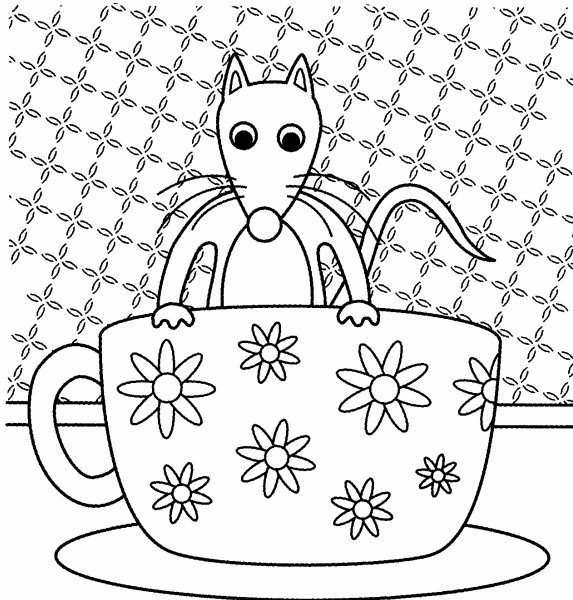
LASTENNURKKA

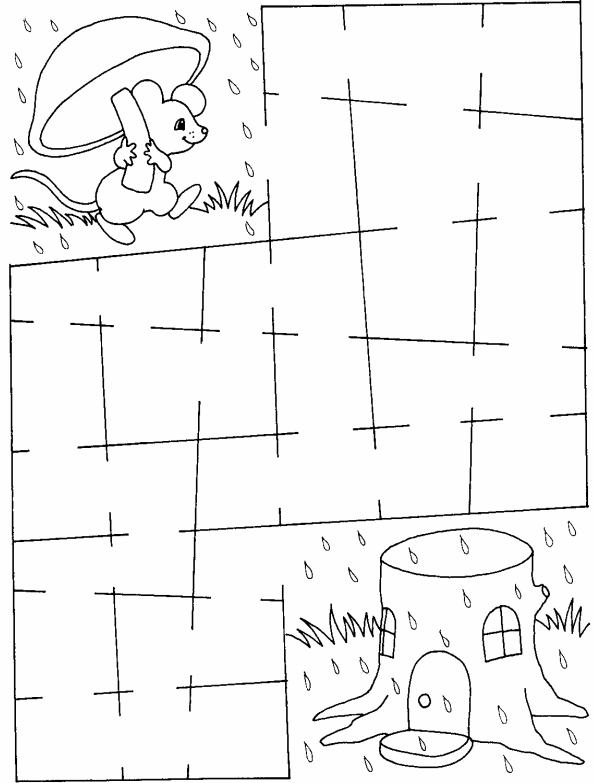
Hippu Hiiri on hypännyt teekuppiin. **VÄRITÄ KUVA!**

Muurahaiset Mauri, Masa ja Myy ovat vieneet Hippu Hiireltä jotakin.

YHDISTÄ VIIVALLA NUMEROT ja saat selville mitä he ovat vieneet.

LABYRINTTI

Kevät tuli, Lumi sulii, Puro pani puli puli! Aurinkoista kevättä kaikille!

Hiusten leikkuuta

Kun hiustenleikkuun tarvetta ilmenee ja toivotte minua töihin, soittakaa minulle (p. 040-545 7162). Sovitaan sitten leikkuupaikka esim. koulu, Ylitimo tai vaikka kotinne.

Kesäterveisin,

Anni-Inkeri

Hierontaa

Hieron teitä loppukevällä / kesällä 2005 seuraavasti:

Perjantai	29.4.
Torstai	19.5.
Keskiviikko	1.6.
Maanantai	11.7.
Keskiviikko	3.8.

Eivätkä hieronnat ole edelleenkään hinnoilla pilattuja:

- osahieronta (30 min) 12 €
- puolihieronta (50 min) 20 €
- kokovartalohieronta (90 min) 32 €

Ajanvaraukset voitte tehdä Livokas ry:n kautta (p. 08 – 823 164), käymällä Livokkaan kioskillä tai soittamalla suoraan minulle (p. 040 – 592 3292). Hieronnat tehdään klo 9 - 19.

Anne

Livokas mainostaa

Kioski

Livon koulun kioskin alkaa pikku hiljaa valmistautua kesän tuloon: jäätelövalikoimia tullaan taas laajentamaan ja muutakin kesätavaraa, kuten grillihiiliä ja sääskivoiteita hankitaan. Jos et jotain tarvitsemasi kioskilta löydä, niin kerro Päiville tai muille kioskin työntekijöille, niin pyrimme tarvitsemasi tavarat kioskille hankkimaan. Muistathan myös, että otamme kioskilla palautuspulloja vastaan!

Kioskitäti - Päivi on myös hyvä leipomaan, joten voit halutessasi tilata Päiviltä leivonnaisia.

Kannattaa poiketa kioskille! Siellä tapaavat ostoksien ohella myös tuttuja!

Kirpputori

Voit tuoda tarpeettomat vaatteesi ja tavarasi meille myyntiin, niin myymme ne puolestasi. Myyntipaikkoja on 10 ja niistä jokainen sisältää pöydän, hyllyn, tuolin ja vaatetangon hengareineen. Tilaa löytyy myös huonekaluille sekä muille isommille tavaroille.

Saat myyntipaikan **kesällä kahdeksi** ja **talvella kolmeksi viikoksi** (la - la). Jos pöytään ei ole varauksia jälkeesi, voit pitää halutessasi tavaroitasi myynnissä vielä seuraavaankin vaihtoon asti. Myyntipaikasta maksat vuokraa vain 10 % myynnistä. Eli jos et myy mitään, et myös maksa mitään.

Jos vapaita pöytiä löytyy, niin voit myös vuokrata pöydän vain päiväksi tai kahdeksi ja tulla itse myymään tavaroitasi. Vuokra on tällöinkin sama: 10 % myynnistä.

Halutessasi voit myyntiajan jälkeen lahjoittaa myymättä jääneet tavarasi ja vaatteesi Livokkaalle.

Suoramyynti

Suoramyyntiin voit tuoda uusia tuotteita, esim. käsitoita, leivonnaisia sekä kasvatamiasi juureksia ja vihanneksia. Suoramyyntiin tuomillasi tavaroilla ei ole aikarajaa, kunhan muistat vain **ITSE** huolehtia, että myytävät tuotteesi ovat tuoreita. Myyntipaikasta maksat vuokraa 10 % myynnistä.

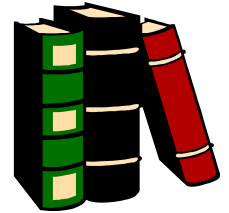
Livokkaan kirpputorille ja suoramyyntiin kannattaa tulla tutustumaan kauempaakin. Meillä on myynnissä hyvää tavaraa edullisesti. Voit tehdä yllättäviäkin löytöjä pienellä rahalla. Otamme tavaraa myyntiin kaikkialta, myös Livon ulkopuolelta.

Suoramyyntin tilityspäivät sekä kirpputorin vaihto- ja tilityspäivät ovat keväällä ja kesällä 2005: la 7.5., la 28.5., la 11.6., pe 24.6., la 9.7., la 23.7., pe 5.8. sekä pe 19.8. Pieniä muutoksia voi vielä tulla. Kannattaa tarkistaa ilmoitustauluilta tarkat päivät.

Lisätietoja sekä varauksia kirpputorille ja suoramyyntiin voit kysellä Minnalta (040 - 504 9663).

Kirjasto

Kirjasto toimii kioskin aukioloaikoina koululla keskiluokassa. Kirjastosta saa lainata kuka tahansa kirjoja, kasetteja ja CD-levyjä. Laina-aika on kuukausi. Laina-ajan ylittämisestä ei ole määrätty rangaistuksia, joten toivomme, että jokainen lainaaja noudattaa laina-aikaa. Lisäksi kirjastossa voi lueskella lehtiä ja pelata koulun pelejä sekä tutustua kouluaikeiden oppimateriaaleihin. Materiaalista voi kopioida esim. koulutehtäviä kotiin harjoiteltaviksi.

Lainaatiedot kirjataan kirjastossa olevaan vihkoon. Palautettavat kirjat jätetään kirjastossa olevaan palautuslaatikkoon, josta kirjastonhoitaja ne järjestee takaisin oikeille paikoille hyllyyn.

Livokas ry ottaa edelleen vastaan lahjoituksia kirjastoon. Voit tuoda vanhat tai tarpeettomat kirjat, lehdet, videofilmit, levyt, kasetit, cd-levyt ja tietokonepelit, niin pistämme ne hyllyyn kylälaisten ja mökkiläisten lainattaviksi.

Silvo on ahkeroinut marraskuun aikana ja saanut kirjaston hyllyille paljon uusia kirjoja. Kiitos kuuluu, Silvon lisäksi, myös Katille ja Päiville, jotka järjestivät kirjat hyllyille sekä työharjoittelijatytöille Paulalle ja Senjalle, jotka päälystivät suurimman osan kirjoista.

LIVON MONIPUOLINEN SUPERMARKETTI AVOINNA

KIOSKIN, KIRPPUTORIN, SUORAMYNNIN, KIRJASTON JA TIETOTUVAN AUKIOLOAJAT

1.4. - 4.6.2005 sekä 15.8. eteenpäin

ma - ti, to - pe 12.00 - 18.00
la 10.00 - 18.00
ke ja su **SULJETTU**

5.6. - 14.8.2004

ma-to, la	10.00 - 18.00
pe	10.00 - 20.00
su	12.00 - 16.00

Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston ja tietotuvan
VAPUN aukioloajat:

30.4.2005 klo 10.00 - 18.00
1.5. 12.00 - 16.00

Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston ja tietotuvan
JUHANNUKSEN aukioloajat:

to 23.6 klo 10.00 - 20.00
pe 24.6. klo 10 - 14
la 25.6. **SULJETTU**
su 26.6. klo 12 - 16

Ilmoitustaulu

✓ Seuraava Livon Sanomat ilmestyy elo - syyskuun vaihteessa. Jos haluat kirjoituksesi yms. lehteemme, toimita se Tietotuvalle tai Minnalle heinäkuun loppuun mennessä. Toivoisimme juttujen tulevan ajoissa lehden teon helpottamiseksi. Jos Sinulla on jotain kysyttävää, ota yhteyttä Minnaan.

✓ Otamme vastaan lahjoituksena hyväkuntoisia vaaleita kirjahyllyjä sekä mankelin Jos haluat luopua tavaroistasi, niin ota yhteyttä Minnaan.

✓ Myynnissä edelleenkin:

- reseptikirja 3 €
- lippis 8 €
- loput T-paidat 5 € (vain koko S ja 130/140)
- Fleece-takki 50 €
- Livon historia – kirja *Elettiinhan sitä ennenni – Livon kylän neljä vuosisataa* 30 €

✓ **Livon Sanomia** on myös mahdollisuus saada nyt värillisenä. Värillinen lehti on maksullinen ja maksaa 1 euron kaksipuoleinen sivu. Eli jos lehdessä on 40 sivua, koko värillinen lehti maksaa 20 euroa. Jos haluat lehtesi värillisenä, niin ilmoittele Minnalle.

✓ Tavoitteenamme olisi kerätä Reseptikirjan tapainen kirjanen vahoista leikeistä. Tarvitsisimme siinä kaikkien teidän apua. Toivoisimmekin, että pistäisitte paperille vanhoja lapsuuden leikkejänne ja lähettäisitte ne Livokkaalle tai toisitte Tietotuvalle suoraan. Toivoisimme leikkikirjoituksissanne olevan selvitettyinä leikin nimen ja kulun sekä missä ja milloin leikkiä olette leikkineet. Pistätehän myös nimenne samalle paperille.

✓ Jos muutat, niin ilmoitathan myös uuden osoitteesi Livokkaalle. Näin lehtesi osaa paremmin perille.

✓ **Myytävänä** asuntovaunu KAFI Future 580 / 4080, vm 1990. Pituus 695 cm, leveys 230 cm. Kokonaismassa 1100 kg. Viidelle hengelle. Varusteina jääkaappi, mikro, kaasuliesi ym. Wc on, mutta ei suihkua. Lattialämmitys. Siististi pidetty. Tiedustelut Marjukka Sormunen (Kokko) p. 050-4100162. P.S. Kokko Niilolta voi myös kysellä vaunusta.

✓ Kirppiksen tilitys ja vaihto sekä suoramyynnin tilitys tapahtuu jälleen kesän ajan kahden viikon välein.

✓ Oikealla kuva Tipsu-hanhen suuren suuresta munasta:

Palveluita:

Livon seppä

040-5166331, 08-821982

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 08-836 641, 0400-917 950

Sisustus(laatoitus)- ja kirvesmiestyöt, puunajo, polttopuuta

Jarmo Puhakka 08-836 646, 0400-805 601

Kaivuri- ja lumityöt, taksi

Urpo Perttu 08-836 629

Poronlihaa

Eero Niemi 08-836 622, 040-511 9266

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 08-836 616, 0400-243 158

Hiusten leikkaus, hunajaa

Anni-Inkeri Törmänen 08-836625, 040-545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 08-836 645, 0400-294 454 Tarmo Tolonen 0400-188124

Mullinlihaa, traktorityöt

Pekka Törmänen 08-836 619, 040-535 5834

Livojoen leirintä

Martti Nissi, Ranuantie 1405, 08-836 675

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 08-836 667

Autoremonttia, savulohta

Alpo Turpeinen 0400-243 142

LVI- työt

Urpo Uusi-Ilkainen 08-836 601 Esa Uusi-Ilkainen 0400-697 176

Mansikoita, varhaisperunaa

Niilo Kokko 08-836628

Leivonnaisia, kakkuja

Ulla Salmela 040-526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040-5491348, 08-836636

Hierontaa

Koulutettu hieroja Anne Puhakka 040-592 3292

Livolla tapahtuu:

Vappuhulinat (simaa, munkkeja ja makkaranpaistoa laavulla)	Su 1.5.	klo 12-16	Livon koululla
Terveydenhoitajan vastaanotto	Ti 3.5.	klo 12-13.30	Livon koululla
Video- ja digikuvauskurssi	Ke-To 4.-5.5.	klo 18-21 ja 9-14	Livon koululla
Äitienpäiväretki Syötteelle	Su 8.5.	klo 12	lähtö Livon koululta
Retki Erämessuille	La 21.5.	klo 8 alkaen	lähtö Livon koululta
Kesänaloitushartaus ja kioskin kesäkausi alkaa	Su 5.6.	klo 13	Livon koululla
Terveydenhoitajan vastaanotto	Ti 7.6.	klo 12-13.30	Livon koululla
Nuotioilta Ala-Livolla	Ke 15.6.	klo 19	Ala-Livolla
Livon Rauhanyhdistyksen kesäretki	Su 19.6.		lähtö Livon koululta
Juhannuskokko koulun rannassa	Pe 24.6.	klo 23	Livon koululla
Lentopallon kyläsarja	La 9.7.	klo 9	Livon koululla
Tanssit seurojentalolla	La 9.7.	klo 20.30	Seurojentalolla
Livon kesäpäivä	Su 10.7.	klo 12	Livon koululla
Videonkatseluilta koululla	Pe 15.7.	klo 18	Livon koululla
Toripäivä Kurenalla livolaisten voimin (ohjelmaa klo 11-12)	To 21.7.	klo 10-14	Kurenalla
Onkikilpailut	La 23.7.	klo 18-20	Livon koululla
Livon kesäseurat	La 6.8.	klo 18	Livon koululla
Livon kesäseurat jatkuvat	Su 7.8.	klo 13	Livon koululla
Terveydenhoitajan vastaanotto	Ti 6.9.	klo 12-13.30	Livon koululla

Muistakaa seurata ilmoitustauluja ja kotisivujamme

<http://www.pudasjarvi.fi/kylat/livo>, sillä tapahtumakalenteri elää jatkuvasti!

*Hyvää kesää kaikille
Livon Sanomien lukijoille!*